

69

29

ZBIÓR RZECZY BIAŁORUSKICH

(z gminy Wiszniewskiej, parafii Żodziskiej, pow. Święciańskiego,
gubernii Wileńskiej).

ZEBRAŁ I UŁOŻYŁ

A. HURYNOWICZ.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.

DRUKARNIA UNIwersytetu Jagiellońskiego
pod zarządkiem A. M. Kosterkiewicza.

1893.

415117

ZBIÓR
RZECZY BIAŁORUSKICH

(z gminy Wiszniewskiej, parafii Żodziskiej, pow. Świąciańskiego,
gubernii Wileńskiej).

ZEBRAŁ I UŁOŻYŁ

A. HURYNOWICZ.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.

1893.

Osobne odbicie z Tomu XVII, Dz. II. Zbioru wiadomości do Antropologii kraj.
Akademii Umiejętności w Krakowie.

415117

Alz. 88/52-55K

Zbiór rzeczy białoruskich

(z gminy Wiszniewskiej, parafii Żodziskiej, pow. Święciańskiego,
gubernii Wileńskiej).

Zebrał i ułożył

A. Hurynowicz.

A. Pieśni.

I. Na chrzcinach (chrèżbinnaja).

1.

A kùmaczka, lùbaczka — hdzie idzièsz?
Skaży-ż ty mnie, i praŭdyńku — hdzie żywièsz?
Czamù mianie ũ hòści nie zawièsz?
— Żywu ja z kraju mora la wady,
Zbudawana chataczka z lebiady.
Ja da jajè sièni — daplatù,
Z wialikaha dzièrewa — zasatù;
Tady ciabie ũ hòci pazawù.

II. Kołysanki (kałybielnyja).

2.

— „ Aa, àa, luli,
Pryjacieli kury,
Sieli na warotach,
U czyrwonych botach,
Stali sakataci,
Sztó-j małomu daci?
Ażyta — karyta.
A jaczmieniu — źmieniu,
A aŭsa — poŭkaŭsza,
Kałapień z czarapień,

Dy bobu — karobu;
 A harochu — łatku,
 Hraczychi — prydatku.

3.

Luli, luli dziećka, spać!
 Adna matka, baćkaŭ piac!

4.

Kołysząc dziećko:

Aá, aa małojá,
 A na leta druhojá.
 A na leta tata,
 Zrobić tabie brata.

5.

Biorąc ręce dziećka, plaszczą w dłonie w takt, mówiąc:

— „Łady — łady — ładki,
 Pajedu da Babki,
 Babka daš pirożka,
 I tabaczki z rożka.

6.

Biorą nóżkę dziećka do ręki, a drugą uderzają w stopę,
 niby po kowadle młotem:

— „Kuju — kuju nożku,
 Pajedu ŭ dorożku;
 Pajedu da pana,
 Zareżu barana,
 Pajedu da Boha,
 Zareżu druhoħa.

7.

Biorą rękę dziećka, odwracają dłońią do góry i kręcąc
 palcem w środku dłoni, niby mieszając kaszę, mówią:

„Saroka —
 Bićlaboka;
 Kaszu mieszała,
 Na prybieczku staŭlała,
 Dziećkam dawała“.

(Zatem przebierając palce z kolei:)

„Hetamu dała,
 „Hetamu dała i t. d.
 „A hetamu nie stała...

(Potem łaskocząc dziecko):

„Tut pień — tut kałoda,
 „Tut pień — tut kałoda,
 Br-r-r.

8.

Iszoï baj pa scianie,
 U czyrwonym żupanie.
 Ci baić, ci nie? — Baić.
 I ty kažysz baić,
 I ja kažu baić,
 Iszoï baj pa scianie,
 Nasiu łapci ũ kieszanie,
 Ci baić, ci nie? — Nie.
 I ty kažysz — nie,
 I ja kažu nie,

Iszoï baj pa scianie..., i t. d. powtarzają, aż do znużenia.

9.

Zabyłasia haspadyńka, jak sabaczku zawuć,
 Ciuciuk — ciuciuk, chadzi ũ chatku, tabie chleba daduć.

10.

A pasiejaŭ haraszok — na szyrokaŭ niŭce,
 Nie ũrądziŭ haraszok — adny łapataczki,
 A staptała czarawiczki — adny zapiataczki.

11.

Chodzić wilezyk kala lasu, a kozaczka ũ gumnie,
 Mówić wilezyk da kozaczki: chodź, asani, do mnie!
 A moj-ża ty, panie wilezyk, kiedy wielka rosa,
 A kozaczka, duszka moja, ja ciabie padniosa;
 A moj-ża ty, panie wilezyk, kiedy-ż wielki piasek,
 A kozaczka, duszka moja, niedaloka lasek.

12.

Siadzić udod na kasciele,
 Waryć piwa na wiasiele;
 Usich hasciej zaprasiu,
 Adnej sawy nie prasiu.
 Sawa-ż toja dawicdała,
 Szaśmi kařimi pryjechała;
 Siela sabie na prypięczku,
 Stała ihrać pa niamiceku.
 Siela sabie na prymurku,
 Stała ihrać swamu Jurku;
 Siela sabie na garnuszku,
 Stała ihrać pa francuzku.
 Paszoŭ udod z sawoj ũ tanieć,
 Ustupiŭ jon jej na palec;
 Paszoŭ udod pŕedka ũ katek,
 Zaczaŭ paścić — środa — piątek.
 Źeby sowa ozdrowiała,
 Barzda piekna tancawała.

13.

Miadźwiedz karostawy,
 Jon palez na rozstańnia;
 Z rozstańnia na istopaczku,
 Tam znajsoŭ karobaczku.
 A szto ũ tej karobaczce?
 — Załataja makawaczka;
 A szto ũ tej makawaczce?
 — Poŭnaja nasieńnia.
 Poŭnaja nia poŭnaja,
 Aby pola usejali.

14.

Ja na rynku była,
 I harełku piła;
 Ja rasadu kupłała,
 U harodzie sadzała;
 Siem lech nasadziła,
 Siem niadziel nichladziela,
 Jak udaŭsia kaczan,
 I na nohi wysok,
 I na liściu szyrok.
 Ach ty kaczan, kaczanok,

Nie chadzi ty pa sianiach,
 Nie chadzi ty pa sianiach,
 Sa mnoj spaćki nia loh.
 Ty Waniuszka papoŭ,
 Zawiadzi mianie damoj;
 A moj damok jasny,
 Warociaczki krasny.
 Suezka — na łyczku
 Pałachaie sa,
 Miadźwicé — surawieć

Surywaicsa.
 Staryk na piaczy
 Abuwaic sa.
 Myszka na prypiaczk
 Karunki tezeć,
 Kamar drowy siaczeć.
 Mucha łaźniu topić.
 A wosz paryłasia —
 Pieraparyłasia,

Z pałka zwałał sia.
 Na smierć zabiłasia.
 A paszlicia pa papa,
 Pa zapiecznaha kłapa.
 Pop-ža czasu nia maic:
 Jon prusaka spawiadaic.
 Papul pop i z mszy,
 Dyk i wosz biaz duszy.

15.

Miadźwiedz karu dziareć,
 Kaciaryna wadu biareć.
 Oj, miadźwiedz! naszto kara?
 Dziańczynuszka, naszto wada?
 Kara chatu tapici,
 Wada jeści waryci.

II. Pieśni miłosne.

a) Porwanie dziewczyny.

16.

A razewiło, a razewiło dy ũsio siania mòra,
 Prosiłasia, małiłasia ũ swajej matki donia.
 Puści, puści, matulaczka, na wiłku hulaci;
 Nia użoż mnie u chataczce wieś wiekowiaci.
 Matka-ż doniu dy ũsiò wypraũłala,
 Matka-ż doniu dy tak nawuczala:
 Idzi, idzi, dońka, dy nie zabaũłajsia,
 Na burłakà maładõha dy nie zahladajsia.
 Dońka-ż matki nia słuchała ũsiu nocz prahlada;
 U burłakà na kaleniach ũsiu nocz pradremała,
 Burłak drõgim płaszczem jajè nakrywaić,
 Dy na swaiach filifõnaũ dy ũsiò mirhaić;
 Skarěj, skarěj, rabiatuszki, skarěj za szastõczki¹⁾;
 Dalěj, dalěj, rabiatuszki, dy ad biarażaczka.
 Acznuła sia dziańczõszaczka dy ũže siarõd mora,
 Prosiłasia — małiłasia dy u filifõna:
 Puści — puści, filifõnie, dy k' atcũ i k' matce,
 Na malẽnki na czasõczyk tõlki papraszczacsa,
 — Było tabiè dziańczõszaczka dy nie zanimacsa,
 Na burłakà maładõha dy nie zahladacsa.

¹⁾ Szost = drag, żerdź do badania dna i odpychania żodzi.

Burłak bahàt, mnòha hròszy màiéc,
 Na skrypaczki — cymbałuszki pa rubli dawàiéc.
 Dy dwa kani wadù pili, dy im wadà ljèesa,
 Czamù czuzà starònuszka ka mnie nie chinièesa.

17.

Dy na mòry dziaùczynà biel bialità,
 Dy iszli małójcy dy s Ukrainy,
 „Pamahaj Boh, dziaùczynie biel bialici,
 A my pòjdzim, dziaùczynà, miadòk pici.
 Napaili dziaùczynaczku miadòczkam,
 Pasadzili dziaùczynaczku u czaùnòczyk;
 Uziàli małójcy dy pa szastòczku,
 Adapehnùli dziaùczynu ad bierazòczku.
 — A Boża moj, milèñki! toż mają niadòla,
 Mnie tatùlka wiasièlijka spraùlàiéc;
 Mnie matùla skrynku składaìc,
 Mnie braciàtka kasù razplataìc;
 Mnie siasztrýca bajàrkaj wyjezdżàiéc.
 Dy spraùlàiéc wiasièlla jàsien mièsiac,
 Nakładaìc mnie skrynku ciòmna ja nòczka,
 Razplataìc mnie kòsku bójnicñki wièciar,
 Wyjezdżàiéc bajàrkaj býstaja rëczka.

b) Miłòść zawiedziona.

18.

Ŭstànim bràtecy, my ranièñka,
 A unyjmsia bialèñka;
 A utròmnia pałacièncam,
 Siàdzim, siàdzim pad akièncam.
 Pròciù jàsna ha sònea;
 Ci nia ũwidzim czarnamòrea.
 Czarnamòrae mòram jedzić,
 Jon siamòra kòni wièzić.
 A waśmòha — paławòha,
 Dziewiàtaha — hałubòha,
 Dziesiàtaha — waranòha.
 Stàli kòni wadù pici,
 Stàła wadà prybywàci;
 Czarnamòrea spataplàci,
 Staù ratùnaczku kryczàci:
 — Ratùj, ratùj, mają miła!
 Kali wièrna mnie lubiła.

— Ràdab była ratawàci,
 Sztob umièła ja pływàci;
 Kab mnie czòwien, dy wiasièca,
 Ratawàłab swajò sèrca.
 A pajdù ja u dziarèùniu,
 Dy spraszù ja bolsz naròdu.
 Pakùl lùdzi sabrali sia,
 Czarnamòrac utaplù sia.
 Zastałasia udawòju,
 Majè dziètki siratòju.

(Wzmianka o przyptywie i odpływie morskim).

19.

Chodzić Kasia pa ganaczku, oj-oj-oj!
 Lamantuić pa wianaczku, oj, Boża mój!
 — Nieszczęśliwy toj ganeczyk, oj-oj-oj!
 Hdzie zhubiła moj wianeczak, oj Boża moj!
 — Na což było darma tracić, oj oj-oj,
 Kiedy-ż było komu płacić! fałdarydom!
 — Nieszczęśliwe te pakoje, oj-oj-oj!
 Hdzie nas było tolki dwoje, oj Boża moj!
 — A hdzie dwoja tam i troja, oj-oj-oj!
 Treba było zdumać toja, fałdarydom.
 — Nieszczęśliwe te paduszki, oj-oj-oj!
 Hdzie ja jeła słodkie hruszki, oj, Boża moj!
 — Kali jeła słodkie hruszki, oj-oj-oj!
 Budzisz miéci wierne służki, fałdarydom.
 — Ani ũ mianie pajaseczka, oj-oj-oj!
 Spawiwaci nieczym dziecka, oj, Boża moj!
 — Kali budzić chłopczyk ładny, oj-oj-oj!
 Kuplu jamu pasak ładny, fałdarydom!
 — Ani ũ mianie pieloneczki, oj-oj-oj!
 Spawiwaci nieczym dziecka, oj, Boża moj!
 — Joś u mianie złe porteczki, oj-oj-oj!
 Budzić tabie na połeczki, fałdarydom!
 — A nie mam ja naczuleczek, oj-oj-oj!
 Pakupaci nieuczym dziecka, oj, Boża moj!
 — Joś u mianie stolareczki, oj-oj-oj!
 Skażu zrobić naczuleczki, fałdarydom.
 — Niet u mianie kałyseczki, oj-oj-oj!
 Kałyhaci nie uczym dziecka, oj, Boża moj.
 — Wraz pajedu da Krakowa,
 Budzić kałyaska hatowa:
 — Ani ũ mianie wypiwaci,
 Ani ũ mianie pajadaci.

— Wraz pajedu ja da Wilna,
 Kuplu tabie miodu, wina.
 — A czahoż ty ka mnie chodziŭ?
 A nasztoż ty mianie zwodziŭ?
 — A czamu ty nie ũciekała?
 A czamu ty nie kryczała?
 — Jak-ža budu ja kryzacaci,
 Siarod noczy uciekaci?
 — A ũ stracha wielkie oczy:
 Było ũciekać siarod noczy.
 — Kiedy-ż Jaśka da zła moŭka,
 Tak biary-ż mianie za żonku.
 — Niadzie-ż tyja dy bywali,
 Kab za żonku kurwu brali.
 — A ja pajdu dy starosty,
 A skażu ja dy starostu.
 — Idzi sabie choć da króla,
 I król skażyć, szto ty kurwa, fałdarydom.

20.

Dòbry wièczar, dziaŭczynaczka! kudy jdziesz?
 Skaży, skaży mnie praŭdaczku hdzie żywiész?
 A ja żywŭ la rëczaczki, la raki;
 Zbudawàła chàtaczku z labiadŭ.
 Jaszczò k' tamù sièni pryplatù,
 Z wialikaha dzièrewa zasatù;
 A pryjèchaŭ kazaczòk z za lësu:
 Adczŭn, adczŭn waròciaczki, ja ũlëzu.
 — Ja nia bùdu waròciaczyk adczyniàć,
 Bo ty bùdzisz ũsu nòczafiku żartawàć.
 — A nia bùdu, dziaŭczynaczka, nia budù;
 Jak uzòjdzic bièły mièsiac — ja pajdù.
 Ja uzyszòù bièły mièsiac i zarà,
 Bywàj, bywàj, dziaŭczynaczka, zdarawà.

21.

Dziaŭczynà prykràsnaja, jak rużowy cwiet,
 Palubiła chłòpczyka wošminàdcać let;
 Takòha ũdałòha, szto na swiècie niet.
 Prysłòsia razstàcsa — nia mił bièły swiet,
 Wŭszła za waròty — daròzaczki niet.
 Hlànù ja pad rëczaczku, — daròzka lażyć,
 Patěj za daròzacce kalàsaczka biażyć.

— Czakaj, czakaj, milénki, razpraszczàimsia,
 Złòtnymi piarściònkami razmieniàimsia.
 — Radby ja z milénkaj razpraszczàci sia,
 Złòtnymi piarściònkami razmieniàci sia;
 Kòniki waranýja nia chòczac stajàc,
 Kùczary maładýja kanièj nie dzierzàc,
 Jak paczùjuè skrýpaczku chòczac pahulàc.

22.

Nie spłàsiasia mòłodzie, nie dremàlasia,
 Sasnìlasia mòłodzie miłaha rùczka;
 Acznùlasia mòłoda nikòba niema,
 Szezùpnìc paścièlku, jak lod ściudzienà.
 Oj, widzu ja, bàczu ja nadzièju swajù,
 Chòdziè — chòdziè moj milénki pa maìm sadù;
 Szezýpiè, łamàic wiszèuku majù.
 Szezýplu — szezýplu miłaja sabiè nie tabiè,
 Još u mianie milénkaja pałuczszej ciabie.
 Uzhawòryè slawièczka wiarniej za ciabie,
 Paścièlic paścièlku miakszej za ciabie.
 Jak sinija hòłubi salatùli sia,
 Tady z tabòj miłaja razpaznali sia;
 Jak sinija hòłubi hniezdzièczka wili,
 Tady z tabòj miłaja chòrasza żyli.

23.

Ty dziaùczynna, ty nadòbna!
 Nie kachàjsia z dwarakàmi — bo nia dòbra.
 Bo dwaràki još duràki,
 Zwiaduc ciabiè jak sabàki,
 Bo dwaranin zły dziaciniec,
 Zwiadzièc ciabiè dy pakiniè.
 Sam pajèdzic u Arszàùku,
 Ciabiè kiniè i z dzieciàtkaj,
 Sam pajèdzic k' swajèj màtce,
 Ciabiè kiniè tak badziàcsa.
 Oj, u pòli pry laszczýnie,
 Kałychàła swajhò sýna.
 Kałychàła — pry maùlàła:
 Czom matùli nia slùchàła.
 Lèpiej było màtki slùchaè,
 Jak kałýsku czàsta rùchaè.

24.

Hulàła dziańczynà pa sadòczku,
 Zakałòła nòżeńku ùsio na bylinòczku.
 Balié majà nòzka nia wòceń to bòlna,
 Lubiù bàryn dzieùku nia wòceń to dàùna.
 Nia dòùhaja ùrémiaczka, ùsiahò try hadòczki.
 A sam sieù pajèchaù dy u haradòczki;
 A ja maładàja za im u sladòczki.
 Zbiłasia z daròzki — siela, przyasnùła.
 Jèchali kùczary ja i nia czùła:
 — Ùstawaj, ùstawaj, dziawica, poskarèj-za!
 Sadzié u pawòzaczku dy pasmialèj-za;
 Nàsza pawòzaczka nie prastàja,
 Nàsza pawòzaczka załatàja.

25.

Oj wýrosła sòsna — tankà dy wyniòsła,
 A ja, maładzièńka, siem let niedaròsła;
 Siem let niedaròsła — skòra zàmuz pòszła,
 A paszła ja zàmuz, zàmuz maładàja,
 A spatkała dòla, dòla nieszczasnàja.
 Oj wyràšli kòski — ròùna pajasòczka,
 Razczasàù milèńki, szto da wałasòczka.
 A pa tej-za żàli, pajdù ù sad hulàci.
 Hulàła, hulàła aż da ciòmnej noczki,
 Zakałòła nòzku ùsio na bylinòczki;
 Balié maja nòzka — nie wòceń to bòlna,
 Lubiù bàrynu dzieùku — nia wòceń to doùha,
 Lubiù bàryn dzieùku na adzin czasòczyk,
 A sam sieù pajèchaù ù nowy haradòczyk;
 A ja maładzièńka za im ubiežàła,
 Za im ubiežàła — ù pòùdoròzki pała;
 A jèchali kupcy — kupcy maładyjja,
 Jany mianie młòdu dy i razbudzili:
 Ustàñ, ustàñ, dzieùka! ustàñ, abacznisia,
 Na nášzy tawàry dàbra prysmatrysia.
 Nàszy tawàry dy ùsie darahija,
 Usiè darahija — ùsiò załatyjja.

26.

Szto kamù za dzièła,
 Szto z miłym siadzièła;

Sięła pasiadzięła, piësieńku spiejęła,
 Piësieńku spiejęła, prãũdyńku skazała:
 Och i ũ pòli, pòli — stajęc dwa dubòczki,
 A na tych dubòczkach dy dwa hałubòczki;
 Sięli pasiadzięli, na Ruś palacięli.
 Oj ciążka, nam ciążka — pa Rùsi lalęci,
 Jaszczò ciążęj tamù, dy chto kahò lùbić,
 Dy chto kahò lùbić — nichtò nie razłuczyć.
 Nichtò nie razłuczyć, ni bęcka ni męcka,
 Tòlki nas razłuczyć ziamlęc, dy łapęcka;
 Nichtò nie razłuczyć, ni brat ni siastryęc,
 Tòlki nas razłuczyć syręc ziamlicęc.

27.

A z pad lęsu, z pad jawòru uznimęcsia tęcza — hrom;
 Uznimęcsia tęcza — hrom, sa czascięcũkim sa daždżòm.
 (Hej kalina majęc, hej malina majęc).
 Stęcli daždżęc prachadzić,
 Bęcny więctry uschadzić;
 Staęc wulicęc hraznęc; pierawulęcckam iszòũ;
 Pierawulęcckam iszòũ, dy kalęcteczku znajszòũ,
 A z kalęctaj na krawęc,
 Pròsić nòczku naczawęc:
 — Razkrasęcwięc, lùbczyk moj,
 Zanczęcj-ęc ty sa mnęcj;
 A bajęc ja naczawęc,
 Bajęc świetu nie ũwaznęc.
 A ja samęc ręcna ũstęcnu, cięcbięc ręcna pabudżęc;
 Cięcbięc ręcna pabudżęc, tak dalòka padwiadęc,
 Kab zapięctki nęc stuczęcli,
 Kab padkòũki nęc hruczęcli,
 Majęc męccka nęc częcłęc,
 Z kim ja nòczku naczęcju.
 Majęc męccka nęc czuwęcłęc,
 Z kim ja nòczku naczawęcłęc.
 — Prydęc, prydęc! ja tut bęcdu,
 A z spadnęccy zrablęc bęcdu,
 A z fartùchęc zrablęc dżwięcry,
 Kab chadzili kawalęcry.

28.

A pajdęc ja pa tych scięcckach, hdzיע ja daũnięcj chadzęcłęc,
 Ci nęc ũwidżęc, ci nęc ũbęcczęc, kahò ja lùbięcłęc!
 Chòć nęc jahò, chòć nęc jahò, chòć tawęcryszcęc jahò.

Razpytájusia, razhúkajusia ab żywiénniiku jaho;
 Dy jak jon żywiécé, dy jak jon żywiécé, a ja młáda haruju.
 Biaz droŭ, biaz droŭ, biaz łuczýnaczkì, ciòmnu nócšku nacúzju.

29.

Matulka maja! balié hałóŭka hòza,
 Daczużka maja! płatóczkam zwiażý.
 Matulka maja! płatók kòrotak,
 Daczużka maja! druhim nadwiażý.
 Matulka maja! druhì darahì.
 Matulka maja! żywatòk balié,
 Daczużka maja! leż na piecz pahrej.
 Matulka maja! na piéczy dzicià,
 Daczużka maja, hdziesz ty brała?
 Matulka maja, pa hrybki paszła,
 Pa hrybki paszła — dziéciatka naszła.
 Daczużka maja! na sztoż ty brała?
 Matulka maja, kali žal stáła.

30.

Jak ja jéchaŭ kála młýna,
 Widzieŭ dzieŭku jak malinu;
 Jak ja jéchaŭ — jana spála,
 Jak ja swisnuŭ — jana ũstála.
 Ja kalinu łamaŭ — pierawiésiuisia,
 Lubiŭ — lubiŭ dzieŭczyńnaczkú — nienaciészyŭsia.

31.

Bròŭa wadà kála kàmienia;
 Bròŭa, bròŭa dy ũ Dunaj paszła.
 Hulála dzieŭczyna u karczòmce;
 Hulála, hulála dy damòŭ paszła.
 Na wùtku iszła biujnym wietrykam,
 A z wùtki pryszła dròbnym dòzdżykam;
 Na wùtku paszła — jak paniènaczkà,
 A z wùtki pryszła ũžo nie dzieŭwaczkà.
 Tady dzieŭczyna charaszà była,
 Pòkol janà adnej duszòj żyła.
 Tady dzieŭczyna dy zapłakała,
 Jak u dzieŭczyńnie zakubàkała.

32.

Iskàŭ hałub hałubki,
 Pa dalinie, pa łubàch;

Nie znajszòŭ hałùb hałùbki,
 Ni ũ dalinie, ni ũ łubàch.
 Wot znajszòŭ hałùb hałùbku,
 U swaich sinieńkich łżazàch;
 Mała lètniaja dziańczòszka,
 Palubiła małajcà,
 Palubiła, pakachàła —
 K' sabie spàcki prywiała.
 Naczùj, naczùj moj milèñki,
 Chacià nòczaczku sa mnòj,
 — Radby z taboj naczawàci,
 Bajus switu nie ũwaznàci.
 — Niabojś, niabojś moj milèñki,
 Ja-j parànsze pabudzu,
 Jaj parànsze pabudzu,
 Tak dalòka padwiadu,
 Tak dalòka, tak dalòka,
 Hdzie kanczàicsa lubòw' —
 Stàła dzieñka nad wadòju,
 Pàła hrudzdziu na wadu.
 — Ach ty, wor, padlèc praklàty,
 Ja praz ciabiè prapadu.

33.

Oj ciàzka mnie, oj trùdna mnie, u czuzòj staraniè,
 Skaży, skaży, moj milèñki, ci tuzysz pa mnie?
 A ci tuzysz, ci biadnisz, dy jak ja pa tabiè....
 Adnù nòczku ciamnièñkujù, usiù nocz nie spàła.
 Ja tròwuszku muròwuszku — myslami zrywàła,
 Och i rwàła surywàła, wianoczki wiła;
 Dla družòczka ja miłòha padaròwywàła.
 — Za rèczkaju, za býstraju cymbàliki bjuè;
 A tam maju krasàwicu pad ruczki wiaduc.
 Adzin wiadzièc za rucèñku, a druhòmu žal,
 A trèciamu sèrca mlèic — lubiù dy nie ũziaù.
 — Krasàwiczka, nadòbnaczka, praszczaj i sa mnoj,
 Ràdab była popraszczàcsa — koni nie stajàc,
 Koni zrùchnuc, koły bràznuè, ziemia zadryżyc,
 A pawiazuc mianiè mlòdu ũ czuziùju staronuszku žyci.
 Krasàwiczka, nadòbnaczka, płatòczkam machnicia,
 Ràdab była machanuc — płatkà ũ ruczkaeh niètu;
 Krasàwiczka, nadòbnaczka, — choè słoùca skazàc.
 Ràdab była ja pramòwiè dy k' mnie nie wielàc,
 Krasàwiczka, nadòbnaczka, choè wòczkami hlañ,

Ràdab była wozkami hlànué, wòczak nia uznàé;
Sinija wòczki, dròbnyja słòzki, swietu nia widaé.

34.

Dziaüczýna majà zaruczònaja,
Szto chòdzisz ty zasmuczònaja?
— Jak-za mnie życi! wiasiòłaj býci:
Samà nie znàju — kahò kachàju.
— Dziaüczýna majà, sławàmi błüdzisz:
Samà nie znàisz — kahò ty lübisz.
— Oj znàju, znàju, kahò kachàju,
Tòlki nia znàju, z kim żyé ja màju.
Czèraz rëczeñku, czèraz bałòta,
Padàj rüczeñku, majò zòłata.
— Rüczki nie padàm — duszù zahublù,
Pràüdy nie skazù — kahò ja lublù.
Oj my kac! alis z ròku da ròku,
Pokül paznàli susièdзи z bòku;
A jak uznàli zaszczebiatàli,
Majmù serdètku żàlu zadàli.

(Skarga na ludzkie jëzyki).

35.

A ja ü bradù wadzicu biarù;
Wadzicu biarù, hòraczka paliwàju,
Jak nia widžu swej matùli ciàżeñka ùzdychàju,
Da pryjèdź, pryjèdź, matùlka, ka mnie na paràdu,
Dy paràdź, paràdź, majà matùlka, jak hòra harawàé;
— Harùj, dziciàtka! harùj niabòha,
Jak dla ludzièj, tak i dla Bòha:
Bòha nie hraszý,
Ludzièj nie smiaszý,
Charaszò abchadzisia.
Dy iszlì tüzaczki,
Dy iszlì chmàraczki,
Da üsiò janý ròznienka,
Da nie swarýsia, majà matùla, szto hulàju pòznienka:
Choé i swarýsia, choé nie swarýsia, ty mianie nie nauczysz,
Kahò lublù ja, kahò kachàju z tym nie razlúcysz,
Tòlki razlúczyé, tòlki razlúczyé ziamlica syràja,
Ziamlà syràja, ziamlà syràja smieré nicszczasnàja.

36.

Służyŭ Jaś u pàna,
 A wŷsłużyŭ Kasièнку;
 A wystłużyŭ Kasièнку,
 Siàdmym ròkam panièнку,
 Jàs na wajnù wyjechdźàié,
 Kasiu dõma pakidàié;
 Jaś na wajniè wajnié,
 Kàsia ũ łõzy chwariúé.
 — Dàjcia Jàsiu skõra znaé,
 Użò Kàsia pamiràié.
 Jaś kanià nie żalawàŭ,
 Dzieñ i nocz maszyrawàŭ;
 Jak padjèchaŭ da padwõrja,
 Stùknuŭ, hrùknuŭ u kamõru:
 — Adeżyń, adeżyń, Kasièнка!
 A nie, mõja mãtyńka!

A jak wŷszła mamùnia,
 — Ci zdarõwa Kasiùnia?
 A Kasiùnia u kaścièle,
 Dy staé użò pry sciènie;
 Złõtnym gwõdzdziam prybita,
 Aksamitam nakryta;
 A spadniczka ròzõwaja,
 A fartuszòk tulawàny,
 A pańczòszki szalkõwyja,
 Czarawiezki kazłõwyja.
 Staé Kàsia dy u hrõbu,
 Addàs dùszu swamù Bõhu,
 Bicia — bicia, wièłkie zwõny!
 Majà Kàsia ũ wiecznym domu ..
 Hràjcia — hrájcia, ũsié wargàny!
 Niemà Kàsienki kachànjà.

III. Piosnki weselne (wiasiella).

a) *Zaręczyny (zarùczyńny).*

37.

Czèraz hàj zielanièńki,
 Szèry hùsi lacièli;
 Latuczý hawaryli,
 Szto ũ barù jàhad nietu,
 Tõlki adnà bruśniczynka,
 I tàja zialõnaja,

I tàja nia spièłaja.
 Haści, haści daczka ũ mãtki,
 Ad rànnia da wiazczèry,
 Jak nia bũdzié matùli,
 Dyk nia bũdzisz haścici.

38.

Chwaliła sia kalinaczka,
 ũ cichim łuzie stõjuczý,
 Szto nichtò nia wysièczycé
 Biaz mieczà, biaz siekaczà,
 Biaz wõstraj siakièraczki.
 A hdzie bràŭsia — dy zły maròz:
 Jon kalinku wŷsiek,
 Biaz mieczà, biaz siekaczà,
 Biaz wõstraj siakièraczki.
 Chwaliła sia daczka ũ mãtki,
 Szto nichtò nia wŷwiazicé,

Biaz kanià waranòha,
 Biaz bràciatki radnòha....
 A hdzie bràùsia małady Wincùk,
 Jon-ža jajè wywiàz,
 Biaz kanià waranòha,
 Biaz bràciatki radnòha.

b) *Jadąc do slobu.*

39.

Tràwuszka, muràwuszka, zialòny łuzòk,
 Ja pa tabiè tràwuszka nie nachadzùsia;
 Kahà wièrna lublu nie nahladzùsia,
 Kahà nie nawidzu, szto dzień uwidzu.
 Chòdziè, chòdziè moj milèñki pa maìm sadù,
 Krýszyè, łamàiè wiszèñku maju.
 Kidàiè, brasàiè pad jałuszaczekaju,
 Nietàk pad jałuszaczekaj, jak pad nòwy dwor,
 Nietàk pad moj nòwy dwor, jak pad szastakòł.
 A ũ tym-ža dwaròczku nikòha niemà,
 Chòdziè, hulàiè dziaùczynka majà.

c) *U młodej.*

40.

„Paszła Kastùlka pa kràski u haròd,
 Zabýła sia zaczyniè waròt:
 Idzièc tatùlka nie zaczyniaiè,
 K' sabiè Kastùlku nie prychiniàiè.
 — Paszła Kastùlka u haròd,
 Zabýła sia zaczyniè waròt;
 Idzièc matùlka nie zaczyniaiè,
 K' sabiè Kastùlku nie prychiniàiè.

(Potem toż samo. „Idzièc siasztrycà posle bràciatka, — bratòwaja i t. d., a w końcu Antòska).

Paszła Kastùlka pa kràski u haròd,
 Zabýła sia zaczyniè waròt;
 Idzièc Antòska dy zaczyniaiè,
 K' sabiè Kastùlku dy prychiniàiè.

41.

Paszła Kastùlka u haròd,
 Staiè rutaczka u waròt;

— Wýjdzì, tatùlka, z kasòju,
 Skasi rùtaczku z rasòju:
 Użo mnie u tatùlki nia bijci,
 Z rùty wianòczkaŭ nia wìci.
 Użo ja u tatùlki adbyła,
 Z rùty wianòczki adwìła.
 Paszlà Kastùlka u haròd,
 Staìe rùtaczka u waròt;
 — Wýjdzì, matùlka, z siarpòczkam,
 Sażni rùtaczku z listòczkam.
 Użo mnie u matùlki nie bijci,
 Z rùty wianòczkaŭ nia wìci.
 Użo ja u matùlki adbyła,
 Z rùty wianòczki adwìła.

42.

Sztòj to za ptùszka? ci nie pierapiòlka?
 Kudý zachacièła — tudý palacièła:
 Ci u bòr pa jahòdki, ci u łuh pa kalinku,
 A ũ barù jahòdki: jany wièlmi słòdki,
 A ũ łuhù kalinka — janàz wièlmi hòrka.
 Dziawòekajaz dòla — ta jaszezò harcèjsza:
 Dziacińkajaz dòla — i pjeć, i hulàié;
 I pjeć i hulàié i doluszku màié.
 Dziawòekajaz dola nia pjèc, nia hulàié,
 I doli nia màié — płaczyć i rydàié.

43

Dy scierahàj sia, dy zbierahàj sia Kastùlka — ràna, ràna,
 Dy ũzò niawòla, pa siaròd pola — muzyka ihràié, ràna, ràna,
 Kastùlka młòda wiàry nie dajèc — nie płaczyć, ràna, ràna,
 Dy scierahàj sia, dy zbierahàj sia Kastùlka, ràna, ràna.
 Dy ũzò niawòla ũ wùlaczku jàdzié — muzyka ihràié ràna, ràna,
 Kastùlka młòda wièry nie dajèc, nie płaczyć, ràna, ràna.
 Da scierahàj sia, da zbierahàj sia Kastùlka, ràna, ràna.
 Da ũzò niawòla jedzić ũ padwòrja mùzyka ihràié, ràna, ràna.
 Kastùlka młòda wièry nie dajèc — nie płaczyć....
 Da scierahàj sia, da zbierahàj sia Kastùlka, ràna, ràna....
 Da ũzò niawòla idziec u sièni muzyka ihràié,
 Kastùlka młòda wièry nie dajèc, nie płaczyć i t. d.
 Da ũzò niawòla idziec u chàtku, muzyka ihràié,
 Da ũzò niawòla za stoł siadàié, muzyka ihràié....
 Kastùlka młòda wièraczku dała — i płaczyć, ràna, ràna.

Da prasi u chätaczku...
 Pasadzi na ławaczku...
 Błahasłauli szczyrűsienka...
 Kab żyli szezasiűsienka... rara, rana...

44.

Zaczynàim wianòk wić,
 A chto bűdzić błahasłaűlić?
 Tatűlka błahasłaűlić.
 Zaczynàim wianòk wić,
 A chto bűdzić błahasłaűlić?
 Matűlka błahasłaűlić.

Potem toż samo po kolei, „braciatka, siastryca, bratowaja, dziadzka, dziadzina“.

Piosnkę tę śpiewają przy splataniu wianka w domu młodej.

45.

Czèraz haj zielaniènki,	— Ràdaby ja pieraniàci,
Biażyć koń waraniènki;	Dy-k bajűsia ja tatűlki,
Da za tymza kònikam,	Swajěj ròdnaj matűlki,
Wincuczòk u pabòn biażyć,	— Hanűlka, duszà maja!
Szàpaczku ũ rűczkach dziarźwć:	Ty nia bojsia nikòha,
— Hanűlka, duszà majà!	Tolki mianie maładòha,
Pierajmì majhò kanià.	Bizunkà remiannòha.

46.

Razwiewajsia zialon dűbok ròzna,
 Nie chadzicia kawalery pozna;
 Bo ja jaszezo nie zwialiczka mała,
 Bo na mianie nie sławuszka pała.
 Ja niesławuszki tej-za nie bajűsia,
 Z kim lubűsia, z tym pażaniűsia.
 Swiecić miűsiac na niebie wysokim,
 Chodzić miűy pa dwaru szyrokim:
 — Adeczyű, adeczyű, dziaűczynaczka, sieni!
 Niechaj tabie taja adeczyniàć,
 Szto i z taboj cicha razmaűlić.
 — Niet u mianie nad ciàbie ciszejszaj,
 Niet u mianie nad ciàbie wiarniejszaj.

47.

Choć ja chuda, choć ja chuda,
 Dyk moj tatka bahat;
 A paszyić czarawiczki, aż zapiatki skrypiać,
 Jak wyjdu ja na wułaczkę, usie ludzi hladziać.
 I staryja, maładyja, baradatyja,
 I takija chałastyja, nieżanatyja.

d) *U młodego.*

48.

— Dy ů nàszaha mièsiaca try załatyja,
 Try rahi załatyja — ůsie jaśniusienki.
 Dy ů nàszaha Antòški — try bratý radnýja,
 Da ůsie razúmny, ůsie radniúsienki.
 A najmiènszy bràciatka, Antòšku nauczaić,
 „Antòška moj, bràciatka! nàbiràjsia ròzumu;
 Nàbiràjsia ròzumu, kab nia było sòromu.
 Ty pajèdzisz u czużýja ludzi;
 Pasàdziać ciabiè za stòlikam,
 La ciabiè pasàdziać try paniènki:
 Da adnà paniènaczkà — usià ů zòłacie,
 Druhàja paniènka — ůsià ů aksàmicie,
 Trèciaja paniènka — dy ůsià ů ròzumie.
 Nie biarý ty toj, szto u zòłacie,
 Nie biarý i toj, szto ů aksàmicie,
 Dy biarý ty tìju, szto ůsia u ròzumie.

(Po każdym wierszu śpiewają „ràna“).

49.

U niadzièlku ràna na zarý — ràna, ràna¹⁾,
 Da swisnuů Antòška na kani,
 Swisnuů — pryswisnuů k' dunajù,
 Cìchi dunàjczyk — pierawoz,
 Pierewiazì moj ciazki woz
 Da jaż tabiè dàrna nie chaczù,
 Da jaż tabiè dòraha zapłaczù,
 — Za rùsu kòsku — try rùbli,
 Za bièlu rùczku — tysiaczù,
 Za młòdu Kàsku — nia zliczù.

¹⁾ Po każdym wierszu powtarzają te dwa wyrazy jak w Nrze 48.

50.

Boża, radaśe pieralon,
Praz czyju rydzielku?

Tatùlkawu.

Radujsia serdeńka tatùlkawa,
Dy spraùlaj wiasiella Kastùlkawa,
Dy spraùlaj, błałasłaùlaj dy wypraùlaj.
Boża radośe, pieralon...
Praz czyju rydzielku?

— Matùlkawu.

— Radujsia serdeńka Matùlkawa,
Dy spraùlaj wiasiella Kastùlkawa;
Dy spraùlaj, błałasłaùlaj i wypraùlaj.

51.

Z subòtki na niadzielku, Kastùla son widziela,
Samà nie spaznàła — nikomu nie skazàła;
Dz skazàła, skazàła swajej ròdnaj matùli,
„Matùlka maja, radnàja! szto ja za son widziela?
Sòkoły pryłacieli — sa stòlik sieli,
Czòrny szòuk razwiarcieli,
Zòlotam pasypali,
Biel kùrzel paciahali.
— Maładàja Kastùlka, małady ròzum màisz,
Małady ròzum màisz — snu nie spazniusz:
„Sòkoły — swaty twajè,
Czòrny szòuk — dàry twajè,
Zòlota — słòzki twajè,
Biel kùrzel — kòski twajè.

52.

Zbòrnaja niedzielka nastàła. — „Stàńcie dziàwaczki usiè ù ràd,
Kastùlka dziàwaczak sabràła, A ja maładziènka miży wàs;
Sabràuszy ù sadòczku staùlàła: Skłaniù hałòuku nizèj was,
Wýraniù słòzku zàležèj was.

53.

Siadziè zàjka pad jòlkaju, wòczki treè,
Idzièè Sciapùk zanicisia — zàjku bjeè.
Zaszto — praszto, młòdy Sciapùk mianiè bjesz?
Ci ja twajè siwýje kòni razpùdziù?
Ci ja twajù, młàdu Hanùlku razhùdziù?

Razpüdźili siwýja kòni miadźwiédzi,
Razhüdźili twajù Hanùlku susiédzi.

54.

Dy na cichim dunàju,	A zaùtra daròżyńka nàsza.
Dwa kani wadù pili;	Dy na Ruś, na Ukrainu,
Dwa kani wadù pili,	Pa zialònuju skryńniu;
A pjeczý hawaryli:	Pa puchawùju piarýnu,
Siahània još nam i pàsza,	Pa maładùju dziańczýnu.

55.

A na gànku slizka,
Pad gànaczkam nızka.
A klàniaùsia Wincuczòk,
Da Hanùlce nızka.
Uziàù Hanùlku dy pażaławaù,
Abniàù hałòtku pacaławaù.
Maja Hanùlka, maja lalèja,
Jak cie nia widžu, ach sèrce mlèje.

56.

Stupaj, Waniuszka damoù,	Ja k' braciatku nie pajdu,
Stupaj, duszyńka, damoù!	Kania z siadłom nia waźmu.
Ciabiè baciuszka zawieć,	Stupaj, Waniuszka, damoù,
Balszoz horad padajec.	Stupaj, duszyńka, damoù;
Ja k' baciuszku nie pajdu,	Ciapie siastryca zawieć,
Balszoz horad nie waźmu;	Szołkaù płatok padajec.
Bo noczaczka ciomnaja,	Ja k' siastrycy nia pajdu,
Darożka nia roùnaja,
Ŭsiò-j nia miesiacznaja.	Stupaj, Waniuszka, damou,
Stupaj, Waniuszka, damoù,	Stupaj, duszyńka, damoù;
Stupaj, duszyńka, damoù;	Ciabiè miłaja zawieć,
Ciabiè mataczka zawieć,	Biełu ruczku padajec.
Bielja kufar padajec.	A ja z mileńkaj pajdu,
Ja k' matùli nie pajdu itd. (jak wyżej)	Biełu ruczauku waźmu;
Stupaj, Waniuszka, damoù,	Bo noczaczka nia ciomnaja,
Stupaj, duszyńka, damoù;	Darożaczka roùnaja,
Ciabiè braciatka zawieć,	Ŭsio i miesiacznaja.
Kania ũ siadle padajec.	

57.

U rònym pòluszku, stajàła aziòruszka,
(Aj luli, aj luli stajàła aziòruszka).

Aziòruszka pòùnaja — z bierażkami ròùnaja,
 Tam kazak kanià paü, — dzieùka wadü bràta;
 Dzieùka wadü bràta — z kazakòm razmaùlila:
 — A dziaùczynà, duszà majà! napai majhò kanià.
 Napaiüszy kònika — jon pawidü da dòmika,
 Staü kanià prywiäzywaç, dziaùczynie prykäzywaç,
 — Dziaùczynà prekrásnaja, sadziarży kanià,
 Sadziarży kanià, nie parwaü kab pawadà.
 Nie parwaü kab pawadà — pawadà szalkòwaha,
 Pawadà szalkòwaha — udziðla załatòha.
 A paszòù-ža Waniùszka, Waniùszka daròhaj,
 Dy daròhaj, dy szyròkaj...
 Uwidziela matùszka, z wysòkaha dzierewa.
 Maładaj Iwaniùszka! na kahò nadzieiszsia?
 Na kahò nadzieiszsia, z kim-ža ty ażeńiszsia?
 Ja màju nadziejuszku, najdù sabiè dziewuszku;
 A mnie büdziè żònaczka — wam niawiestaczka,
 A ü poli rabòtnica — hòscikam pryjòmnicà.

IV. Pieśni wojackie.

58.

Och i ü łuzie pry daròzie — razéwiłà kalina,
 Maładaja udòwaczka paradziła sýna.
 Jana-ż jahò paradziła, dy nia dała doli;
 Tòlki dała bièła lica dy czärnyja bròwi.
 Byłò tabiè, máci, czòrnyeh broü nia daci;
 Wialác, wialác mnie małòjcu ü pachòd wystupaci.
 Absypäj sia zialòn dubòk — siejczas maròz büdziè,
 Prybiräj sia üdòwin sýnie — siejczas pachòd büdziè.
 — Ja maròzu nie bajüsia — listam ukryjüsia,
 Ja pachòdu nie bajüsia — zàraz prybiarüsia.
 Ja na kònika sadziüsia, nizièнка skłaniüsia,
 Prabaczajcia susièdaczki — może z kim branliüsia.
 Jak ja k' wojsku padjehdzaju — nizièнка skłaniüsia,
 Prabaczajcia hasudary, szto ja apazniüsia.
 Mátka sýna wypraùlila, nad im hòrka dy plàkała:
 Kali — kali, moj synòczyk ü mianiè büdziysz hòsciam,
 Tady, tady, matuliñka, ü ciabiè bìdu hòsciam,
 Jak u sièniach na pamòscie, trawica wyròsnie.
 Rastà, rastà trawiezeńka stàła pasychaci,
 Zdała, zdała mátka sýna dy stàła plàkaci.
 Lacièü piatùeh piàraz ràktü skazàü kukaròku,
 Nie dażydäj mátka sýna stùzbaczki da wièku.

59.

A ů subòtu syn Daniła — ani piů, ani jeů,
 A ů niadzielu syn Daniła u sałdáciki paszòt.
 Jaho zònka, wot Marjana, swajù wòlu paniała:
 Jahà wały paławyja parazpròdywała,
 Jahà kòni waranyja pazajèhdzywała,
 Jahà szùby załatýja pazanòszywała,
 Jahà miadý sałòdkija pawyczòstywała.
 Jak wiarnuůsia syn Daniła, jon da ebàtki swajèj,
 Jahà zònka — wot Marjana — dy za stòlikam siadzié,
 Jahà syna, Mikalàja, dy na rùczènkach dziazrýé.
 Jak wziàů-ža, syn Daniła — dy swoj wòstry miecz,
 Jon zsiek, zrubiu Marjanaczec, dy hałòuku i z pleciz.
 Jak paszòů-ža, syn Daniła, dy u stàjniu swajù,
 Jahà wały paławyja pazalèzywany;
 Jahà koni waranyja pazastòiwany,
 Jak paszòů-ža syn Daniła dy u kleé u swajù.
 Jahà szùby załatýja — pazalèzywali.
 Jahà miadý sałòdkija — pazaplèšniwali;
 Jak paszòů-ža syn Daniła dy ů chàtku swajù,
 Jahà màtaczka staràja u zaplèczaczku siadzié,
 Jahà syna Mikalàja, dy na rùczkach dziazrýé.
 Ach ty, màtuszkaja majà, ach ty, stareńkaja!
 Jaki byů ja maładziec — a zastaůsia udawiec;
 A moj syn Mikalaj, dy sirotaczka.

60.

Ci ja ů łuzòczku nie kalinka,
 Ci ja ů màtulki nie dziaůczynka?
 Paszła u sadòczyk przyzasniła;
 Pyszòů milèůki, ja i niaczùła.
 Dòsyé, miła, dòsyé spàci,
 Idùé lùdzi mianè wziàci;
 Idùé cèlaj hrumadòju,
 Chòczac ůziàci i z sabòju.
 Ja maładà nie bajùsia,
 K? wilenskamu pòłku przyłuczùsia;
 Na dziaůczynnie wièczyk zielanièé,
 Udały małòjczyk maładzièié.
 Na dziaůczynnie wièczyk pasychàié,
 Udały małòjczyk ciàzka uzdychàié.

61.

Pry mehù, pry bałòciaczku stajàła rabinuszka,
 (Rabina, rabinuszka, dzièrewa kudràwaja).
 A pad tej rabinaj — maci syna radziła,
 Maci syna radziła — czystaj wadòj abmýła;
 Czystaj wadòj abmýła — na kònika ũsadzila.
 Dała-ż jamu try trùby miedziànyja,
 Try miedziànyja — czaćwiòrta załatàja,
 Uadnù trùbu zatrublù — kònika siadłàjuczy,
 U druhùju zatrublù — z dõmu wyjehdzàjuczy.
 A u trèciu zatrublù — z matulaj praszczajuczy;
 U czaćwiòrtu zatrublù — siaròd wòjska stòjuczy.
 Ci pacziùé, màtula, ci pacziùé ròdnaja?
 Dy balàé mnie plèczy — rùczkami machàjuczy;
 Dy balàé mnie rùczaczki — słòzey uciràjuczy,
 Dy balàé mnie nòzañki na siadlè stòjuczy.

62.

Jak pawàdziù sia Waniùsza,
 Czàsta za rakù chadzici,
 (Oj luli-luli, czàsta za rakù chadzici).
 Czàsta za rakù chadzici,
 Da Stafàna maładzicy.
 Maładzica dy Stafàna,
 Ŭ zialònym sàdzie hulàła,
 Ŭ zialònym sàdzie hulàła,
 Jarawòj chmiel zbiràła;
 Jarawòj chmiel zbiràła,
 Zialònaha nawaryła.
 Zialònaha nawaryła,
 Darahich hascièj prasiła;
 Darahich hascièj spraszàła,
 Za ubràny stòł sadzàła.
 Za cisòwyja skamièjki.
 Samà sièła na dywànie,
 Sùpraci družkà Iwàna.
 Stakànami winà naliwàła,
 Naliwàła — harawàła.
 Padnasila — hałasila:
 — Wot nia pju, nia pju Nastàsia,
 Ŭ majòm dõmie wot nieszczàscia.
 Wañku ũ rèkruty uziàli,
 Gantalòm ruczki zwiàzàli.

Ŭ Parècz — hòrad adsyłali,
 Ŭ Parècz — hòrad, haradòczyk,
 U kaziònnieńki damoczyk.
 Na im kùdziarki abryli,
 — Ach, wy bratecy, wy bajary!
 Hdzie wy kùdziarki dziawali?
 — Tam my kùdziarki dziawali,
 Da Nastùli adsyłali.
 — A dajcia-ż mnie wadŷ, myła,
 Szto by była bièła rŷła.
 A dajcia-ż mnie pałacièna,
 Kab byò czym uciarècsa;
 Kab byò czym uciarecsa,
 Na Nastùlu nasmatrècsa.

V. Pieśń z bójecka.

63.

Sa wieczera razbojniczki sabirali sia,
 Sa pañnoczynki u razboj paszli;
 Bièły swiet nastajeć — sa razbojuszki iduć,
 Sa razbojuszki iduć — dziewiac łaszadziej wiaduć,
 Na dziesiatym kani jedzić razbojnik udały,
 Padjehdzaić k' warotam, kliczyć miłuju žanu;
 Kliczyć: „Miłaja žana, adczyniaj warata,
 Adczyniaj warata, biary siwaha kania,
 Zdymaj płaćcia z jaho, niasi ũ dunaj tapici,
 Niasi ũ dunaj tapici, nie ahladywajsia“
 — Jak niasła, tak niasła — ahlanuła sia nazad,
 Ahlanuła sia nazad — aż rubaszaczki lażać.
 Aż rubaszaczki lażać, dy usie jany ũ krywi,
 Och razbojniczki maje, majho braciatku ũbili.
 Ach ty miłenki moj, ach ty złośnieczyk moj,
 Majho braciatku ubiũ, swajho szwagru zahubiũ.
 Ach ty miłaja žana, nie adzin ja hubiũ:
 Bili jaho ũ siemiarych — usie twaje dziewiary,
 Wot i jaż jamu mirhaũ — rukawiczki kidaũ.
 Jon uparciñki byũ — nam z darožki nie zstupiũ,
 Nam z darožki nie zstupiũ — sam hałòku pałazyũ.
 Adkaciła sia hałowaczka — ũsio jak makawaczka,
 Palitàsia kroũ baraczaja, jak rasa pa trawic,
 Pasyypali sia wałoski, jak tuman pa rasie.

VI. Pieśni żniwiarskie (żniŭnyja).

64.

A parà damoŭ, parà!	Dy skażyć szto leżała,
Sciudziònaja rasà pała....	Nie skażyć zmaryłasìa,
Mnie damoŭ nia chòczye sa;	Dy skażyć laniłasìa,
Bo dòna nie mätaczka,	Nie skażyć rabòtnica —
Nia skażyć dzieciätaczka,	Dy skażyć niahòdnica.
Nia skażyć szto ja żàła,	

65.

Pajdù ja daròhaj,	U Boha doli pròsiaczy:
Daròhaj szyròkaj.	Bahàtaha swiakròwaczku,
Dwa dwarzý minäjuczy,	Swiakròuku łaskàwuju,
Da trèciaha padchòdziaczy,	Mużyczkà milènkaha.

66.

Pażali żyta, pażniom i jarku,
 Jabieć pan paniu ũ swaim falwarku.
 Pażali żyta, pażniom i jarycu,
 A ũ naszah pana siwyja jajcy.

.

67.

Oj sonca, sonca — swiecié garąca,
 Pasieć dziawica wały na łaca.
 Pryszoŭ da jajè kawaler jajè:
 — Hani dziawica wały da mianie.
 — Ja nie pahaniù sciudziòna ròsa,
 Sciudziòna rosa — jaż młoda bosa.
 — Chadzi, dziańczynna! ja pieraniòsa,
 Na haś bok raki, — na kapnù siena,
 Na kapnu siena — na zialonaja,
 Na zialonaja — na suszonaja.

68.

Dy pawiej wietryk z tynu —	Ja bòlszuju pakasiłab,
Zkiñ swiakròuku u krapiwu.	A miènszuju uzraściłab;
Nie žal mnie swiakròwaczki,	Ja bòlszuju kasié bùdu,
Dy žal mnie krapiwaczki;	A miènszuju rascié bùdu.

Gdy podczas dożynek, gospodarz nie lub mało tylko dawał śpiewającymi, to mu śpiewają:

Kab u ciabie niŭka,
Z kanca u kaniec —
Miatlica, dzwaniec.

69.

Da na tynie, na tynie siadziëła hałubaczka,
Siadziëła hałubaczka, siniaja hałowaczka;
Tudy jëchaŭ Pranciś — zniaŭ tiju hałubaczku, siniaju hałowaczku,
Pytaŭsia u matuli, ci miła hałubaczka, siniaja hałowaczka?
Ci miła hałubaczka — ci milëj niawieścaczka? [staczka.
Dy, Pranciś, dziciataczka! mnie miła hałubaczka, milëj niawie-

VII. Pieśni na Kupałę (kupalskija).

70.

Siahaŭnia Kupała, a zaŭtra Jan,
Büdzië, dziawaczki, dy dõbra wam:
Oj dõbra, dõbra, dõbraja.
Pahànicia karõuki u pola,
Büduë karõuki chadzici,
A wy dziewczeczki siadziëci.

Siahaŭnia Kupała, a zaŭtra Jan,
Büdzië, chłõpezyki, drëna wam,
Oj drëna, drëna, drënaja.
Pahànicia suczaczki u pola,
Büduë suczaczki gilawac¹⁾,
A wy, chłõpezyki dahaniac.
Adnà suczaczka padłasa,
Heta chłõpezykam na miasa.

71.

Siahaŭnia Kupała, a zaŭtra Jan,
Büdzië, dziacinki, pahibiël wam:
Büduë wa hołych pa polu haniac,
Pa polu haniac — krapiwaj sciebaë!

¹⁾ gilawac — gilnic — uciekać od baków. Letnią porą, gdy bakı poczną dokuczac, bydło zadarłszy ogon rozbiega się, lub wraca do domu. Toż samo nazywają zygnic, zygawac.

72.

A z Kupalińka na Jana,
Dziewaczki ziella zbírali;
Jany zbírali nia znali,
Da karala pasłali.

Karol ziella nie paznał,
Da panienki pasłał;
Panienka ziella paznała,
Karala durniam nazwała:

— Heta ziellaczka Kupalla,
Dziewaczki zbírali na Jana;
Heta ziellaczka Kupalla,
To dziawockaja hulańnia,
Dziacinskaja krasawańnia.

73.

Prylacièli żurawý,
Sieli ũ poli na ralli;
Stali rallù kapàci,
Sami z sabòj hukàci:
Lepiej rallà rànńiaja,
Niż czym taja pòznaja,
A na rànńiaj ralicj,
Raściec żyta z pszanicaj.
A na pòznaj ralicj,
Raściec trawa miatlica.
Sabralisia dwa mužý,
Hawaryli ab żany:
Lepiej żonka pièrszaja,
Niż czym taja druhája;
Z pierszaj żonkaj dziètki mieŭ,
Z pierszaj hadawaŭ,
A z druhoj razsyłau;
— Idzicia, dziètki, służyci,
Jak mączysie hadzici.
Jak mączysie hadzili,
Biez kaszulak chadzili;
A jak paszli służyci,
Stali sukni nasici.
A ũ niadzielu na rynku,
Pjeć sirotka harełku:
— Szynkaraczka małada,
Daj mnie miodu i wina.
— A kali ty wiàlik pan,
Tak znimi ża swoj żupan.
— Naszto tabie moj żupan,
Joŝ u mianie hroszej żban.

— Kali maisz hroszej żban.
Ja za ciabie daczku dam.
To nie maja doczaczka,
To nadobna najmaczka.
A ũ niadzielu pytali,
Ŭ paniadzielak zwianczali:
Ŭ paniadzielak zwianczali,
U aŭtorak spać kłali.
Jaszczoz mianie Boh sciaroh,
Szto ja z siastroj spać nia loh.
Jaszczoz mianie Boh ukryŭ,
Szto ja siastry nie nakryŭ.
Badaj papom ciazka żyć,
Siastre z bratam nielha żyć.
Pytaic sa Jasiènka:
Adkul rodam, Kasieńka?
— A ja rodam z pad Krakowa,
A nazwiskam ja Wajtowa.
— Pytaic sa Kasińka:
Adkul rodam Jasińka?
— A ja rodam z Krakowicz,
A nazwiskam Wajtowicz.
Pojdzim, bracie, ũ ciomny les,
Niechaj-ża nas woŭk izjeŝ.
Pojdzim, bracie, haroju,
Abiernim sia trawoju.
Buduć dzieŭki kraski rwać,
Buduć pra nas ũspaminać:
Heta taj trawica,
Szto braciatka z siastrycaj.
Sini z żoŭtym cwiatoczyk,
To siastryca i bratoczyk.

VIII. Pieśń śpiewana na św. Piotra (Piatrawaja).

74.

Piatrowa noczka maleńka,
 Nia wyspałasja panienka,
 Na nowym ganku siedziuczy,
 Szołkawu kaszulku szyjuczy.
 Oj szyju, szyju, sztabnuju,
 Swajmu miłomu kaszulu;
 Z bielań papierki, kaŭnierki,
 Z siniaj kitajki, rukaŭki.

IX. Piosnki o różnych stanach.

Śpiewają je zawsze, skoro się zbierze liczniejsze zebranie lub gdy idą z robót polnych, z jarmarków lub z wieczorynek. Przeważnie są to żale i skargi kobiety lub mężczyzny na swój los na teścia lub teściową, na niemłą żonę lub męża, na zawiedzioną miłość i t. d.

1. *Młoda żona skarży się na teścia lub teściową.*

75.

Ja u hory nie radziła sia,
 Ka mnie hora przykaciła sia;
 Ja u hory nie kachała sia,
 Ka mnie hora przykaszała sia.
 Jak mianie matula radziła,
 Horkaja dola chadziła;
 Jak mianie matula kupała,
 Horka dola pa wadzicy pawała.
 Ja pa ławaczce chadziła,
 Horka dola za ruczku wadziła;
 Ja mołoda aż za sinia mora,
 U czaŭnoczku pływić horka dola.
 Ja z hora i za muž paszła,
 U wialikuju sianiejku uwyszła;
 Dy k' lichaj swiakroŭce,
 Paszlać mianie u Dunaj pa wadu.
 Jaszczé każać, kab nie bawiła sia,
 Czuzoj matuli nie żaliła sia.

76.

U baru biarozka karażystaja,
 (Oj luli, oj luli, karażystaja).
 Joś u mianie swiakroŭka narawistaja.

Pokul norowy pierawiedała,
 Nieraz slozaczkami padabiedała;
 Pasłała swiakroŭka ũ Dunaj pa wadu,
 Boża moj mileńki, ciomna, niezajdu.
 Jak uczuŭ mileńki koni pasuczy,
 Pastoj, maja miła! koni napasu;
 Koni napasu — wady pryniasu,
 Staŭlaj moj mileńki pacichusieńku,
 Pacichusieńku, pamalusieńku,
 Kab wadzica nie zachlisnuła sia;
 Maja swiakroŭka nie pracnuła sia.
 Ustań, matula! ustań dy pamysia,
 Ustań dy pamysia, wadzicy napisia.
 Z dunaju wada — z paŭnaha wiadra,
 — Ja cie niawiestka z wadoju nie żdała,
 Ja cie, niawiestka, sa swietu zbaŭlała.
 Kab ty swiakroŭka apachszy leżała,
 Jak mianie małodku sa swietu zbaŭlała.

77.

Ja ũ matuli była, ja-j rabotnica była,
 (Oj luli, oj luli, jaj rabotnica była).
 U swiakroŭki słała razhultała sia,
 Pa wadzicu paszła — pazabawiła sia.
 Razkpieŭsia harszczok na prypieczku stojuczy,
 Razburzeŭsia swiakor za piaczurkaj siedziuczy.
 A swiakroŭka na pału padtyhajuczy jamu,
 Oeh moj mileńki družok, jon zdahadliwy byŭ,
 Jon zdahadliwy byŭ — wiarowaczku namaczyŭ.
 Wiarowaczku namaczyŭ ũ poł dorożki pieraniaŭ,
 ũ poł dorożki pieraniaŭ usiu praŭdu razskazaŭ.
 Oeh moj mileńki družok, oj nia bij-ż ty mianie,
 Oj nia bijż ty mianie, oj ni rana, ni ũ dzień,
 Oj ni rana, ni ũ dzień: nie smiaszy ty ludziej.
 A bij mianie z paŭnoczy — kab było hdzie uciaczy.

78.

Dy szumić, hudzić zialonaja dubroŭka,
 Moj zielanieńki haj, haj.
 Dy ezaho, dzieŭka, żalińka płaczysz?
 Dy ci hulbaczki żal, żal.
 Wot nie żal mnie maładziusieńkaj.
 Ani żal mnie hulbaczki.

Tolki žal mnie, žal maładziusienkaj,
 Swajej rodnaj maticzki.
 Dy jak ja była maładziusienka,
 U swajej rodnaj matuli;
 Ja miała wolu, ja miała polhu,
 Ja miała pahulańnia.
 Dastała sia ja maładziusienka,
 Dy k' lichaj swiakroŭce.
 Nie maju woli, nie maju polhi.
 Nie maju pahulanijka.
 Da jdzi rabi czužoja dzicia,
 Choć ty aprażysia;
 Jak budzisz isci ũ adrabotaczki,
 Choć ty nia wiarnisia.
 — Nia kłyni czużaja maci,
 Czużoha dzieciaci;
 Bo budzisz maci daznawaci,
 Na swajom dzieciaci.
 Dy jak ja idu, szczyreńka rablu;
 I damoŭ wiarnusia, i z kim syjduisia,
 Nierazmaŭlusia, słazami ablijusia.

79.

Saławiejka łuhawoj,	I matula nie radna,
Nie szczebieczy nada mnoj;	Pabudźaić ũsio da dnia;
Dy nad majej haławoj,	A szleć ũ dumaj pa wadu,
A mnie baciuszka nia swoj.	Aż na bystrŭju raku.

80.

A pajdu ja haroj, dalinoj,
 Spatkaŭ mianie kazak maładoj.
 Staŭ mianie darożki pytaci:
 — Dziaŭczynaczka, dziaŭczynaczka maja,
 Kudy beta darożka paszła?
 Ci u les, ci u łuh, ci u roŭna pola....
 U roŭnym poli pszaniczyńka raśla;
 I a pszaniccy lipowy kustoczyk.
 Na kustoczku szyroki listoczyk,
 Na listoczku saławiejka swiszczyc;
 Mianie świakor da chataczki kliczyć.
 A klicz, nia klicz, ja nieatkliknusia,
 Biaz miłaha damoŭ nie wiarnusia.
 A moj miły doma nie naczuić,
 Noczku, noczku na kani hareuić.

81.

Addaŭ mianie moj tatula, u czużuju staranu,
 U czużuju staranu nie ũ charoszuju sianju.
 Sami siaduć wiaczeraei — mianie szluć pa wadu,
 Ja wadzieu niasu — abliwajusia
 Haraczymi slazami — abmywajusia.
 A stanu ja pad akoncem, dy prysłuchajusia,
 Ŭsia siamiejka wiaczeraei,
 Majbo muża namaŭlaić:
 — Czamu żonaczki nia bjesz,
 Na szto wolaczku dajesz?
 Za szto jaje budu bić,
 Jak umieić ũsio rabić.
 Jak umieić ũsio rabić,
 Dzieŭu i starożu służyć.
 Pa kiermaszykach chadzić,
 Karahody pawadzić.

82.

A ty hałaczka, hałaczka czarnieŭka!
 Skaży, hałaczka, hdzie maja mileŭka?
 Twaja miłaja ũ łuzie nad rakoju,
 Umywaicsa haraczaj slazoj;
 Uciraicsa żarkaju kalinkaj,
 Łażycsa spać i z miłym družynkam.
 Prysza swiakroŭka — niawiestku pabudźaci,
 Para, niawiestka, da ũžo ustawaci.
 Idzi dai karoŭki, szto ad matki pryhnała,
 Hani awieczki, szto radnia darawała,
 — Dosyć tabie maci pasahaj ruhaci.
 I z twaim synam pad aknom nia stajała,
 Ja z twaim synam ab pasah nia hukala.

2. *Pożycie z niemilym lub niemilą.*

83.

Pry darozie, pry darozie dwa duboczki stajać,
 A pry tychża dwuch duboczkach dwa małojezyki stajać;
 I hukajuć, i hukajuć ab żanitbaczku swaju:
 — Ci ũdała sia, ci ũdała sia, brat, żanitbaczka twaja,
 — Dy ũdała sia, dy ũdała sia, brat, nialubaja żana,
 — A pajdziom my, moj braciatka, na rynok — na tarzok.

A kupim my, moj braciatka, malawanińki czaŭnok.
 A uzojdzim my braciatka na wysokuju haru,
 A pasadzim moj braciatka dy nialubuju żanu,
 A puściu my moj braciatka dy na bystruju raku,
 A uzojdzim my braciatka na wysokuju haru,
 Ablanim my moj braciatka dy na jasnuju zaru.
 Ci wysoka, ci wysoka jasna zoruszka ŭzyszła,
 Ci daloka, ci daloka, brat nia lubaja żana,
 Nie wysoka, nia wysoka jasna zoruszka ŭzyszła,
 Nia daloka, nia daloka, brat, nialubaja żana.
 Pływi, pływi oj wiarnisia choć nialubaja żana,
 Nie da mianie, nie da mianie, choć da dziećak swaich,
 Nie wiarnusia, nie wiarnusia, choć nialubaja żana,
 Kali woźmisz ty lepszuju pazabudziš mianie,
 Kali woźmisz puszczejszaju dyk uspomniš mianie,
 Choć nie pa mnie, choć nie pa mnie, dyk pa dziećkach maich,
 Nie pa dziećkach, nie pa dziećkach pa rabotce majej,
 Nie rabotce, nie rabotce, pa pachodce majěj.

84.

Żyta-ż majò wićjanaja
 Sýpała sia z miécha;
 Żonka-ż majà maładaja,
 Biarè mnie uciécha.

85.

Czaha ty Waniusza żuryŭsia,
 Ci ty nie pawoli żaniŭsia;
 Uziaŭ sabie nia lubuju żanù,
 A sam paszoŭ Bohu malicsa:
 A Boża moj, a mileńki,
 Zamary maju nialubuju żanù:
 Ja sabie paŭuczeju waźmù.
 Nie uspieŭ Wańka słowa skazaci,
 Stała jaho żonuszka kanaci;
 Stała jaho żonuszka kanaci,
 Zachacieła jamu ruczku daci.
 A Waniusza ruczeńki niedaŭ
 Uziaŭ płátkom sabie woczy zawiazaŭ;
 Sam na zawarociaczki paszoŭ,
 Aż tam idzieć dziewak karahod.
 Jany ũsie, krasny pajuć,
 Tolki adna dziećija a nie pajeć;
 Jana ũsio na Wakńku smatrecé.

Aj ty Wania, Wania, szwagra moj,
 Oj budzić — budzić drenna z taboj.
 Zamaryŭ ty nialubuju žanu,
 A sam kazaŭ paŭuczszuju waźmu.
 A sam ty paŭuczszaj nie waźmiesz,
 Sam ty za sabaku prapadziesz.

(Przekleństwo rzucone przez siostrę zamężonej przez męża żony).

86.

Da pawiejcia wietry, da po roŭnym poli;
 Da pawiejcia wietry, da pa sinim mory,
 Zaniasia wiesci, da majho tatuli,
 Da majho tatuli, da majej matuli.
 Szto ja i z mileńkim nia ŭ lubości żyła,
 Nia ŭ miłości żyła razłyczycsa chaczu;
 Da ŭ majej hałoŭce razłuka siadziela,
 Razłuka siadziela, razłuczyć chaciela.
 Miży nas maładych dziciatka leżała,
 Dziciatka leżała razłuczyć nie dawała.

87.

Bielaja biarozaczka, ty kudrawaja,
 Miży wietru ty na choładzie stajała;
 Tam matula z daczuszkaj razmaŭlała,
 Nie daj, nie daj matka mianie za staroha,
 A ja sa starym noczku naczawała,
 Jak za hmiłoj kałodaj ja pależała.
 A bielaja-ż biarozaczka, ty kudrawaja,
 Miży wietru ty na choładzie stajała;
 Tam matula z swajej daczkoj razmaŭlała,
 Nie daj, nie daj, matka mianie za małoha,
 Bo ja z małym noczku adnu naczawała,
 Jak rybaczka pad ladoczkom tady ja leżała.
 A bielaja biarozaczka, ty kudrawaja,
 Miży wietru na choładzie stajała;
 Tam matula z daczuszkaj swajej razmaŭlała:
 Addaj, addaj mianie matka za rawieśniczka,
 Ja z rawieśniczkom noczku adnu naczawała,
 Pad zialonym żupanikom i z im palczela.

88.

Och u sadzie, ŭ wina hradzie, A ŭ jej wada zimowaja,
 Staić studnia tynowaja; Zimowaja, kipiaczaja;

Razkipiełaś serca majo,
 Ni na koha, na czużoha,
 Tolki na swajho miłoha;
 Szto moj mileńki durnieńki,
 Szto jon doma nie naczuie —
 Z dziewaczkami marszyruie.
 Adnu noczku zanaczawaŭ,
 Nie razdzieiŭ sia, ni razuŭsia;
 Sa mnoj spaćki nie lażyŭsia,
 Ja małada zdahadliwa,

Ja-j razdzieła, ja-j razuła,
 Z saboj spaćki pałażyła.
 Adstup maja nia lubaja,
 Joś u mianie dźwie lubyja:
 Dźwie lubyja — dźwie łuczszyja,
 Niechaj buduie try — czatyry,
 Ja starszaja nad usimi:
 Na kabiercy ja stajała,
 Stułaj rucz ŭki wiazała,
 Szezyra Bohu prysiahała,
 Złoty pierścień pamieniała.

(Skarga żony na męża niekochającego, i poczucie swojej wyższości nad innymi kochankami męża).

89.

Dy nia kukuj ziaziulaczka rana!
 Nie każy szto noczaczka mała;
 Ja mōłada ũsiu noczku nie spała:
 Tonka — tonka biely kużel prała,
 Czasta — czasta u akno pahladała;
 Ja swajho mileńkaha Źdała.
 A pryjechaŭ moj mileńki pozna,
 Razkidaŭ piarynaczkki różna.
 — Za szto — za szto moj mileńki złuisz?
 Na szto maje piarynaczkki psuisz?
 Ci na maju matku stareńkiju,
 Ci na maje dzieťki małeńkija,
 Ci na mianie maładuju?
 — Nie na ciabie maładuju złuju,
 Nie na twaje dzieťki małeńkija.
 Oj złuju, złuju na matku staruju,
 Szto addała za muž ciabie maładuju.
 Szto nia umieisz paścielki pasłaci,
 Szto nia umieisz mileńkim nazwaci!

90.

Kalina — malina, czaho ũ łuzie zwiała?
 Ci wietru baiszsia, ci dożdžu Źałaisz?
 — Wietru nie bajusia, dożdžu nie Źalaju,
 Na twaju dziećczynu wialiki Źal maju.
 Wialiki Źal maju: kalinku łamała;
 Kalinku łamała — listok pacirała,
 A u roŭnym poli carkoŭka stajała,
 Tam-Źa dziećczyňa z nialubym szlub brała.

Z nialubym szlub brała, z lubym razmañłała,
 — Oj szlubie, moj szlubie! ciałka mnie cie Źziaci,
 Lepiej u tatulki horki czemier jeści,
 Jak z nialubym mužam za stolikam sieści.
 Lepiej u tatulki horaczki kapaci,
 Jak z nialubym mužam na ruczniku staci.
 Horaczku kapaüşzy, wadzicy napjusia,
 A z nialubym mužam na wiek utoplusia.
 Horaczki kapaüşzy, siadu supaczynu,
 A z nialubym mužam na wieki zahinu.
 Oj chlebie moj, chlebie! jak mnie cie wziami,
 Ci Ź tatulki kinuć, ci z saboj Źziaci?
 Jak ja ciebie Źkroju, Źsio licha razstroju,
 Jak ja ciabie Źkuszu, zapłakaci muszu.

91.

Da szumić, hudzić zialonaja dubroñka,
 Da balić, balić małada hałoñka;
 Da żenić, żenić tatulka z niawolki.
 Da biareć, biareć nialubuju żonku.
 Nia luboj żany nia lubaja swiakorka,
 Nie luboj żany, nia lubaja pościelka;
 Nia luboj żany, nia lubaja haspodka,
 Nia lubaja żana nia lubaja kabietka.

92.

Jałuszka, jałuszka! czom ty zielana?
 Tym — ja zialana, szto blizka łuha.
 Pryjechali kupezyki z nowaha dwara,
 Zrubili jałuszku niżej karania.
 Zrabili dwa nieŹczyki — treci czañnaczkok,
 Sieli pajechali wot jany hulaci.
 A z pierszaha kluczyka wada nie ciaczeć,
 Tatula z matulaj nia wierna żywieć.
 Mienszaju daczku zamuż addajeć,
 Bolszaja doczka — ni zszyć, ni Źsparoć,
 Biareć wiadziornaczka pa wadu idzieć.

3. *Narzekańie na pijañstwo.*

93.

— A nie ja ciabie zwiála, Czastyja karczomaczki,
 Dy zwiali ciabie družoćzki; Horkija haroćczki,

Z nialubym szlub brała, z lubym razmaılała,
 — Oj szlubie, moj szlubie! ciazka mnie cie ũziaci,
 Lepiej u tatulki horki czemier jeści,
 Jak z nialubym mužam za stolikam sieści.
 Lepiej u tatulki horaczki kapaci,
 Jak z nialubym mužam na ruczniku staci.
 Horaczku kapaŭszy, wadzicy napjusia,
 A z nialubym mužam na wiek utoplusia.
 Horaczki kapaŭszy, siadu supaczynu,
 A z nialubym mužam na wieki zahinu.
 Oj chlebie moj, chlebie! jak mnie cie wziaci,
 Ci ũ tatulki kinuć, ci z saboj uziaci?
 Jak ja ciebie ũkroju, ũsio licha razstroju,
 Jak ja ciabie ũkuszu, zapłakaci muszu.

91.

Da szumić, hudzić zialonaja dubroŭka,
 Da balić, balić małada hałoŭka;
 Da żenić, żenić tatulka z niawolki.
 Da biareć, biareć nialubuju żonku.
 Nia luboj żany nia lubaja swiakorka,
 Nie luboj żany, nia lubaja pościelka;
 Nia luboj żany, nia lubaja haspodka,
 Nia lubaja żana nia lubaja kabietka.

92.

Jałuszka, jałuszka! czom ty zielana?
 Tym — ja zialana, szto blizka łuba.
 Pryjechali kupeczyki z nowaha dwara,
 Zrubili jałuszku niżej karania.
 Zrabili dwa nieŭczyki — treci czaŭnaczok,
 Sieli pajechali wot jany hulaci.
 A z pierszaha kluczyka wada nie ciaczcć,
 Tatula z matulaj nia wierna żywieć.
 Micnszuju daczku zamuż addajć,
 Bolszaja doczka — ni zszyć, ni ũsparać,
 Biareć wiadziaraczka pa wadu idzieć.

3. *Narzekańie na pijaństwo.*

93.

— A nie ja ciabie zwiála, Czastyja karczomaczki,
 Dy zwiáli ciabie družòczki; Horkija harełaczki,

Sałodkija miadoczki,
 Kryszałowy czaraczki.
 Dziewaczki abmanaczki,
 Miadowyja kubaczki,
 Czużyja żonki lubaczki.
 A za reczkaj, za rakoj —
 Tam zialonińki łożok,
 Hdzie moj mileńki družok.

Tam moj mileńki družok,
 Tam jon koniki pasieć,
 Rużny piesiańki pjajeć.
 Rużny piesiańki pjajeć —
 Swaju żonaczku kłynieć.
 — Oj żana, maja żana,
 Ty zwiwała mianie, zwiwała.

94.

Kazali żyta — aż jaryca,
 Kazali muž moj nia pjanica:
 Prapiŭ konika z abrodkaju,
 Idzieć damoŭ nie z achotkaju.
 Idzieć z karczomki aż waliesca,
 Pryszoŭ da chatki nie chwaliesca.
 Ty żana maja, maładaja,

A biary kluczy załatyja,
 Adeczyniaj kubły dubowyja,
 Dy wymaj truby bialowyja.
 Wykupaj kania waranoha,
 Kali wykupisz — lublu ciabie,
 A nia wykupisz — zabju ciabie.

95.

A u poli, u poli staić karczomka,
 Duma-ż maja, duma, duma nad dumoj;
 A u tej karczomce dy try braciatki,
 Dumaż maja duma, duma nad dumoj.
 Dy try braciatki usie pjanya,
 Adzin braciatka dy kania prapiŭ;
 Druhi braciatka sto rublej prapiŭ,
 Treci braciatka dy żonku prapiŭ.
 Szto kania prapiŭ, wyszaŭszy huknuŭ,
 Sto rublej prapiŭ — wyszaŭszy kryknuŭ;
 Szto żonku prapiŭ — ruczki rączapiŭ.
 Bduć mianie dziećki pierējać,
 Ab swaju matku u mianie pytać:
 — Oj tatka, tatka! hdzie nasza matka?
 Na sinim mory chustaczki myić,
 Tudy dziećaczki, dy usio skaczuczy,
 Aduł dziećki — dy usio płaczuczy.
 — Oj tatka, tatka! hdzie nasza matka?
 A cicha-ż, dziećki! pastawim chatku dy nawiusieńku,
 Dy woźmim matku maładziusieńku.
 — Dy zharyć jana nowaj chataczka,
 Prapadzieć jana, małada mataczka.
 Lepiej chataczka dy starusieńkaja,
 Lepiej mataczka dy radniusieńkaja.

96.

Zaszumięła dubrowaczka, zaszumięła,
 Zabaleła hałowaczka, zabaleła.
 Da Źžo maja kudzielaczka nieŹdałasja,
 Ja mōłada harelicy napiłasja.
 A paszoŹ moj mileńki u pole araci,
 A ja maładzieńka Ź karezmku hulaci.
 A pryszozŹ moj mileńki s pola sa arby,
 Pytaicsa u dzietaczyk: hdzie wasza maci?
 Da-j nasza maci lahła na krawaci,
 Lahła na krawaci supaczywaci.
 Miła-ż maja, miła, da Źžo nie Źurysia.
 Na tabie czyrwieńczyk idzi pachmialisia.
 Nie chaczu czyrwieńczyka, dy ni druhoha,
 Źcerà piła za karoŹku siahańnia za wała,
 A na zaŹutra, pazaŹutra Źsio za kapłunà.
 A badaj ty mileńkaja marnie prapała,
 Jak ty maju chudobaczku usiu prapiła.

97.

Woczki maje czarnieńkija, biedyńka mnie z wami,
 (O ho-ho, o ho-ho biedyńka mnie z wami).
 Nia choczcycia, czorny woczki, sa mnoj naczawaci,
 Dyk idzicia, jasny woczki, miłaha szukaci.
 A moj miły, czarnabrywy u poli areć,
 AraŹ, araŹ czarnabrywy dy staŹ pahladaci;
 Usie Źonki abied niasuć, majej niawidaci.
 Niasieć miła, czarnabrywa, na treci dzień rana,
 Nakryczala, nahruczala, szto aru pamału;
 Wotaż tabie, maja miła, nie soszaczka na umie,
 Wota-ż tabie, maja miła, Źsio skrypaczka na umie.
 — A skrypaczka malinaczka,
 A smyczoczyk z ruty;
 Jak zajhraić, serca wianić,
 Na Źskrainie czuci.

4. *Zabójstwo meża.*

98.

Dy zabiła Źana muza kułakom.
 Pałazyła u kamory pad aknom;
 Pryjechali dy dwa braciatki jaho:
 — Ty, bratowa, ty, lubuszka nasza!
 Hdzie padzięła braciatku naszaha?

— Dziewieratki, och wy, braciatki maje!
 Jon pajechaŭ u darożku u pryjom,
 Boh wieści ci pawiernicsa jon.
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 Ci nie jaho heta bociki stajać,
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje.
 Abuŭ bociki kaźlowieŭkije,
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 Ci nie jaho heta szubuszka wisić?
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje,
 Nadzieŭ szubu dy szałkowieŭkuju.
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 Ci nie jaho heta szapaczka wisić?
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje!
 Nadzieŭ szapku ũsio-j puchowieŭkuju.
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 Czamu ũ ciabie kroŭ pa sieniuszkach?
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje,
 Byli ũ mianie rybałouniczki,
 Pakryszyli ryby płociczki,
 Pa sieniuszkach kroŭ pakapała.
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 A padaj-ža nam ad kamory kluczy.
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje,
 Spacirała ad kamory kluczy.
 — Ty bratowa, ty labioduszka nasza,
 Dy woźmim my, dy i wostry miecz,
 Dy stanim my nowy dźwiery siecz.
 — Dziewieratki, och wy braciatki maje,
 Nie mahu ja wam ni skazać, ni saħać,
 Wasz braciatka u kamory pad aknom,
 Jon nakryty tonkim biełym pałatnom.

5. *Skarga młodej żony na los nieszczęśliwy.*

99.

<p>Wot nad reczkaj, nad rakoju, Staic burłak maładoj; Dzierżyć dudy pad pałoj, — Och wy, dudaczki maje, Wy zaihrajeia dla mianie, Szto ja ũ czużoj staranie. Swiećić sonca wysoka, Bačka z matkaj daloka;</p>	<p>A braciatka na wajnie, Nia wiadaic aba mnie. A siastryca u niawoli, Nia uwidzim sia nikoli. Moj mileŭki u paścieli, Nie dażywieć i niadzieli. Pajdu ziella kapaci, Iduć mianie klikaci:</p>
--	---

— Kidaj ziella kapaci,
 Idzi muża chawaci.
 Kidaj ziella — ruzny cwict,
 Astajesz sia na ũwieś świet;
 Kidaj ziella z trawoju,
 Astawajsia udawoju.

6. *Niesnaski rodzinne.*

100.

Daròhaju — szyrokaaju,
 Dyreczkaju hlybokaju;
 Trawa z trawoj zwiwaicsa,
 Brat siastrycy czuraicsa.
 Sieũ braciatka dy na pieczy,
 Hlanuũ ũ wakno — siastra jedzić;
 — Prymaj, żana, chleb sa stała,
 Jedzić ũ hości siastra maja.
 Prymaj — prymaj bardziej, bardziej,
 Wiazieć tabie powien woz dziaciej.
 Siastra toja jak uczuła,
 Nazad koni pawiaruła;
 Koniż maje, waranyja,
 Jak-ża ja was pamaryła.
 Jak-ża ja was pamaryła,
 U braciatki nie haściła.
 Dalnaũ braciec ũ poũdarożki,
 Dy całuić siastre nożki;
 — Dy jedź, siastra, paabiedaj,
 Majho życieia dy atwiedaj.
 — A ja toja — jak wiedała,
 Ŭziała z domu — padabiedała.
 Joś u mianie chleb u wozie,
 Zrablu abied u darozie.
 Joś u mianie chleba troszki,
 Zrablu abied ũ poũdarożki.

101.

A pajdu ja haroj, pajdu dalinój,
 A siadu ja ũ jawarowym kùście;
 Ci nia prydzie maja dola u hości?
 Jawor kustok, dy ũże pasychaić,
 Maja dola nahle prapadaic.
 A pajdu ja na aziorka rybku ławic,
 A Boża moj, a mileńki! ja tut utaplusia;

Moj braciatka areć, — widzié — niaratuié.
 Druhi braciatka asiolaczku kosić,
 I sam biażyé i ludezykaŭ prosić.
 Padaj, siastra, ruku; padaj i druhuju,
 Ja ciabie, siastryca ad smierci ratuju.

7. *Opisowe.*

102.

Wot u poli u pustom,
 Dy stajaŭ tam balszój dom;
 Dy stajaŭ tam balszój dom,
 Pryahromny balszój dom.
 Nad warotami czasy,
 Pryhatoŭleny straley.
 Wot pa bliź taho dwara,
 Tam lażała daroha,
 Tam lażała daroha,
 Nia szyroka daroha.
 Wot nia szyre dwa arszyny,
 Lażać na jej dy dźwie szyny.
 Czaraz ich išła maszyna,
 Wot maszyna dyk maszyna,
 Nastajaszczaja maszyna.
 Nastajaszczaja maszyna
 Swiszczyc hramcej sałaŭja;

Nia jeś siena, ni aŭsa,
 Jeś biarozawy drawa.
 Biareć wady paniamnohu,
 Biażyé ryśsiu ũsiu darohu;
 Ni tarmosić, ni trasieć,
 Jak wichrom jaje niasieć.
 Zapłaci hroszy na miescie,
 Zawiazieć ciabie mil dźwieście.
 Na maszynu my siadali,
 Samawary nastaiłali;
 Jak u horad ujehdźali —
 Czartoŭ ũ horad uwahnali.
 Jak z wagażaŭ pryłacieli,
 Samawary zakipieli.
 Jak na wagażaŭ uzłacieli,
 Tak my czaju zachacieli.
 Chaziajuszki-ż toja znajecia,
 Siejczas czaju padawajecia.

8. *Piosenka w formie zagadki.*

103.

Dzieŭka płáćcia myła, sucha adżymała,
 (Cwir-wir-wir, łom-bom-bom, sucha adżymała).
 Sucha adżymała, družka padżydała.
 A pryjechaŭ družka na waranym koni,
 Na waranym koni, ũ biełym bałachonie,
 Maja ty mileńka, napai ty konia,
 Napai ty konia, siarod sinia mora.
 Kab konik napiŭsia, nizma-nizmaczyŭsia.
 — Moj-ża ty mileńki paszy-ż mnie baszmaczki,
 Paszy mnie baszmaczki z kamarowaj sraczki.
 — Maja ż ty mileńka, napradzi-ż mnie dratwy,
 Napradzi mnie dratwy z pad dażdżowaj krapli;
 Z pad dażdżowaj krapli z żoŭtaha piasoczku,

Mojaż ty mileńka, paszy mnie rubaszku,
 Paszy mnie rubaszku z makawaha cwietu.
 — Ż makawaha cwietu nihdzie rubach nietu,
 Nihdzie rubach nietu ani rubinoczki.

X. Piosnki do tańca (Prypieŭki k' tancam).

104.

Ży — ła by — ła Ma — ry — sia, Pa — lu — bi — ła Pia — tru —
 sia. Oj! li — cha nie Pia — truś bie — ła li — cy
 czorny wus. Oj! li — cha nie Pia — truś bie — ła
 li — cy czorny wus.

Żyła była Marysia,
 Palubiła Piatrusia;
 Oj licha nie Piatruś,
 Bieła licy, czorny wus!
 Jedzić Piatruś haroju,
 A Marysia druhoju!
 Jedzić Piatruś na kani,
 A chusteczka ũ kieszeni.

Ja morkaŭku kapała,
 Na Piatrusia mirhała;
 Nawaryła, napiakła,
 A dla koha? dla Piatra.
 Nawaru ja hałuszok,
 Napiaku ja babuszok;
 A za toha Piatrusia,
 Biła mianie matusia.

105.

Ja cia — cie — ru pa — su, Da, uch! ja.

Ja ciacieru pasu — uch ja!
 Na papowym łuhu — uch ja!
 Ja ciacieru za chwost — uch ja!
 A ciaciera za kust — uch ja!

Cała ta piosenka znajduje się w zbiorze Nosowicza; u nas śpiewają tylko urywki a całej prawie nikt nie zna.

106.

Ja cy — han — ka ma — la — da — ja, Ja cy — han — ka nie pra —
 sta — ja Zna — ju wa — ra — żyć, Och! zna — ju
 wa — ra — żyć.

Ja cyhanka maładaja,
 Ja cyhanka nie prastaja;
 Znaję warażyć,
 Och! znaję warażyć.

Dy padajka baryn ruczku,
 Dy nasyp mnie dzienich kuczku;
 Ŭsiu praŭdu skažu,
 Och! űsi praŭdu skažu.

107.

U sasieda chata bieła,
 U sasieda żonka miła;
 A u mianie ni chatynki,
 Nima szezasačia nima żonki.
 Za sasiedam maładzicy,
 Za sasiedam udawicy;
 I dziaŭczaty pahladajuć,
 Ŭsie sasieda palublajuć.

U sasieda żyta siejuć,
 U sasieda zielanieić;
 A u mianie nie arana,
 Jaszczę pola nia siejana.
 Ci ja ű szezasaćci nie radziŭsia,
 Ci ja ű szezasaćci nie żaniŭsia;
 Ci takija kumy brali,
 Szto mnie szezasaćci nie nadali.

Pajdu ű ruczku utaplusia,
 Ab biel kamień razabjusia,
 Puskaj usie ludzi znajuć,
 Szto niaszczasny pamiraić.

108.

Na wulicy, na wulicy, na wulicy — kuźnica, kuźnica,
 Na wulicy kuźnica, kuźnica.
 Ŭ tej kuźnicy, ű tej kuźnicy, ű tej kuźnicy, kawaloczki kujuć,
 Jany kujuć, jany kujuć, jany kujuć, űsio padwarywajuć;
 K' sabie Doniu, k' sabie Doniu, k' sabie Doniu, padhawarywajuć.

— My paszym, my paszym, my paszym, sarafan, sarafan,
 A paszym sarafan, sarafan.
 Nasi Donia, nasi Donia, nasi Donia, nie maraj, nie maraj,
 Nasi Donia, nie maraj, nie maraj.
 Pad kluczyki, pad kluczyki, pad kluczyki, zamykaj, zamykaj,
 Pad kluczyki zamykaj, zamykaj.

109.

Hej, hej! tańkaczyki,
 Hej, hej, dubowyja!
 Siem let badzialisia,
 Staroj babie dostalisia.

110.

Chuda, chuda, na czużoj staranie,
 Szto nia lubiać czuży chłopey mianie;
 Treba budzie smały, dzioheciu kupić,
 Ci nia buduć czuży chłopey lubić.

111.

A ihrajcia-ż muzyki,
 Maje łapci wialiki;
 Mnie tatus papłoü,
 Na swiaty pakroü.

112.

Ihraj, ihraj skrypaczka,
 Lacić baba z prypieczka;
 A dziod jaje za wucha:
 Kudy laczysz psia jucha?

113.

Na wulicy Kurta bresze,
 A da mianie miły czesze.
 A ci czesze, ci nia czesze,
 Bo nie darma Kurta bresze.

114.

A paszła-b ja kazakà,
 Dyk bajusia muzykà;
 Siadzić muzyk za staòm,
 Dy kiwaić bizunòm.

115.

Anton — Chariton,
 Zabiü babu chamutom.

116.

Dziauczynaczka! lublu ciabie,
 Nia jez chleba, wazmu ciabie.
 Dziauczynaczka pasłuchała,
 Try dni chleba nia ruchala;
 Dziauczynaczka nia żurysia,
 Wazmi chleba nażarysia.

117.

Na bałocie żurawiny —
 Ka mnie chłopey pryhadzili,
 Czarawiczki prynasili.
 Mianie doma nie naszli,
 Zapłakali, dy paszli.
 Ja ũ harodzie była — kałapicńki ciorła,
 Jak paczuła szto paszoŭ jon, czuć ja nie pamiorła.

118.

Ja na miatu wadu naszu, na rutu nia budu,
 Hetu wosień zamuz pajdu, zimować nia budu.
 Wosień pryszła, zamuż niejszła, zimu zimawała.
 Cieszyła sia z mianie mama, szto ja pahulała.

119.

A paszłab ja na muzyki,
 Kab daŭ bačka piataką;
 Zażuryłaś-by na wieki,
 I paszłab ja trapaka.

120.

Ja na ganaczku staju,
 Slozy kociac sa;
 Ludzi za muż iduć,
 I mnie choczc sa.

121.

Razparoŭsia czarawik na nazie,
 Zahniewaŭsia moj muzyk na mianie.
 I czarawik na nazie zaszyju,
 A muzyka kułakom u szyju.

122.

<p>Apanas wały pas, Kaciaryna byczki; Paczekaj nie ũciekaj, Kuplu czarawiczki.</p>	<p>Czarawik nie wialik, A u boku dziurka; Ty nie moj kawaler, Ja nie twaja dzieŭka.</p>
<p>A za twaje czarawiki, Mianie maci biła; A za toja mianie biła, Kab ciabie ja nie lubiła.</p>	

123.

Dziaŭczynaczka, czyja ty?
 Ci nia pojdzisz hulaci!
 — Nia pytajsia, czyja ja,
 Biary hulać — pajdu ja.

124.

Czyki, ezyki — czykanaczka,	Wasil każyć: try mili,
Jedzić baba na sanączkach;	Wasilicha: ezatyry;
Pataies a Wasila:	Wasilicha Wasila
„Ci daloka da siała?”	Paloniczkan uciała.
	Wasil paszoü płaczuczy,
	Wasilicha skaczaczy.

125.

Czym ja maci nie daczka,	Czym ja maci nie daczka,
Czym ja nie takaja;	Czym ja nie daczuszka;
Rusa kosa da pojasa,	Rusa kosa da pojasa,
I stużka rabaja.	Czyrwona istużka.

126.

A Lawonicha, Lawonicha maja!
 A Lawon Lawonichu lubiü,
 Jon Lawonisie chatonku kupiü;
 Lawonicha jako żonka była,
 Nia mytuju rubaszonku dała.

127.

Rutu, miatu pakaszu,
 Wiarchi paścinaju;
 Jaszczozamuż nie pajdu.
 Leta pahulaju.

128.

Na kamieni wadu biaru,
 Pad kamieniam sucha;
 Za to mianie chłopey lubiać
 Szto ja wiesiałucha.

129.

Barynia!
 Δ barynia udawa,
 Pajechała u drawà.
 Δ barynia, barynia.
 Barynia sudarynia.

Zaczapiła sia za pięć,
 I stajała uwieś dzieci.
 A barynia, barynia,
 Barynia sudarynia.

lub:

A na pieczy parka,
 Na prypieczku żarka.
 A barynia...

A na pału szyroka,
 Pakocimsia daloka.
 A barynia...

A siadzim na łozku,
 Daj zakrucim nożku.
 A barynia...

(Po każdym 2 wierszach śpiewają jak wyżej).

130.

Ad kuta da kuta siadu na parozie,
 Usio chłopczy na wulicy, a moj u darozie.
 Ad kuta da kuta na parozie sieła,
 Usie chłopczy na wulicy, a moj kosić siena.

131.

Ad kuta da kuta rasadu sadziła,
 A nie sudziŭże mnie Boh, kaho ja lubiła;
 Da sudziŭże użo Boh, kaho ja nie znała,
 Ci za tyja wyboryki, szto ja wybirała.

132.

A ciapier-że mnie —
 Nie kisiel na umie;
 A ciapierże mnie — saładuszyńka,
 Abajmi, pacałuj — maja duszyńka.

133.

Saładuchu¹⁾ jeła — dy pakapała sia,
 Kaho wierna lubiła — dy napłakała sia.

134.

A Boża moj! a mileńki,	I zubacz, i łupacz,
Patraciła hroszy;	I małoha rostu;
I wiasiella mnie kasztuić,	Hdzie idzić, mianie bjć,
Dziacik nie charoszy.	Ciarebić karostu.

135.

Siastra, kaśnik²⁾ wisić? Wisć.
 Siastra! Marcin hladzić? Hladzić!
 Wot siastra kiarmasz,
 Niema lepszych nad nas;
 Tolki ja da ty nosok,
 Akrucim-siaż u krużok!

¹⁾ Kwas chlebowy świeżo rozczyniony.

²⁾ Kaśnik — kasynka — chusteczka na głowę, ukośna w formie trójkąta

136.

Jak u Willi była.
 Nie mała, nie tańkla;
 Padsitkowy chleb jeła,
 Jak u Willi tak i tut.

.
 (Niema końca).

137.

Roszczyca, roszczyca,
 Ty zialonaja maja.
 (Aj luli, aj luli, aj la luli, aj luli).
 Jabłynka, jabłynka,
 Ty sadowaja maja;
 Ty sadowaja — miadowaja,
 I razsypczastaja,
 I razsypczastaja,
 Razkrupiuczastaja.
 Ja sadziła ciabić.
 Nadsadziła siabie.

Paliwała, harawała |
 Żywot serca nadrywała;
 Wot ja dumala ũ czas,
 Dla siabie proku daźdać.
 Dla siabie proku daźdać,
 Pa sadoczku pahulać;
 Pa sadoczku pahulać,
 Krasny jabłyczyk sarwać.
 Sacharnaha razkusić,
 ũ sadu jabłynka cwicić;
 Biety rozawy cwiatok,
 Razmalinawy duszok.

138.

Da chtoż tam ulesie traszczyć,
 Ci nia ezort maju cioszczu taszczyć?
 Traszczyc, traszczyć dy patreskiwaić,
 Taszczyć, taszczyć dy pataskiwaić.

139.

A ũdałomu małojcu, baliać serca i nohi,
 Kab-że mnie małojcu daźdać preźniej woli;
 (Oho-ho, oho-ho daźdać preźniej woli).
 Daźdać preźniej woli, i sizowa pierja,
 I sizowa pierja, załatoja krylla;
 A wzniaŭsiab ja wysoka,
 Palacieŭby ja daloka.
 Pisaŭby listoczki — papiery nie maju,
 Papiery nie maju, pisaroŭ nie znaju.
 Pisare zładziej, nie naszej dziareŭni,
 Nie naszej dziareŭni, zahubić chacikli.

140.

A z pad lesu, lesu ciomnaha,
 Z pad jaworu, z pad zialonaha;
 Wychadziła chmara ciomnaja,
 A druhaja nie pahodnaja.
 Wyjahdżała z tul małoduszka,
 Na waronieńkaj łaszaduszce;
 Na malawanaj pawozaczce.
 Taja łoszadz umaryła sia,
 Siarod boru stanawiła sia.
 Nalaciela drobnych ptaszaczyk,
 Drobnych ptaszaczyk — saławiejczykaŭ;
 Wylatała pliska z łastaŭkaj,
 Wynasiła pismo carskaja,
 A carskaja — hasudarskaja.

XI. Piosenki wesołe, śpiewane przez chłopców
 wiejskich i pastuszków.

141.

Ana picczy, na luczynie,	Za rėszała kałapiėń,
Dzieŭka dziėniuszki liczyła;	Za rėszała piėrja;
Naliczyła poŭ talėra,	Palubiła kawalėra,
Zalubiła kawalėra.	Palubiła pėunie.

142.

Pasieju ja bob za haraju,
 Uładziŭ sia dzieŭ z baradaju
 Treba taho dzieda spajmaci,
 Sinija portki sadraci.
 Dzieŭkam sznuroŭki paszyci,
 Buduė Boha prasici.

143.

A u Wilni za dźwiercami,

 Staic łożak z kawiarcami,
 Dzoŭ, dzoŭ, dzoŭ z kawiarcami.
 A ũ tym łożku kozak lażyć,
 Dzoŭ, dzoŭ, dzoŭ, kozak lażyć.

Prawaj rukoꝝ skrypku dzierżyć,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, skrypku dzierżyć.
 Lewaj rukaj padcinaić,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, padcinaić.
 Swaju dolu prakłynaić,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, prakłynaić.
 Maja dola nieszczasnaja,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, nieszczasnaja.
 Maja żonka nie krasnaja,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, nie krasnaja.
 A daś jeści u dajnicy,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, u dajnicy.
 Sama siadzić biez spadnicy,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ biez spadnicy.
 A daś łożki nia mytyja,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ nia mytyja.
 Budoć ruki pabityja,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, pabityja.
 A daś chleba jarowego,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, jarowego.
 Sama siadzić nie dabrego,
 Džoŭ, džoŭ, džoŭ, nie dabrego.

144.

Łuczszej wadoczki papić,
 Jak ewiarozamu chadzić.
 Łuczsze ŭ mora prawalicsa,
 Jak w szczadrywuju ŭlubicsa.
 — Ot ija, ot ija, wodaczki nia piu,
 Tabaki nia niuchaŭ;
 Czuzych żonak nia lubiŭ,
 I zwodaŭ nia słucaŭ.

145.

Wot trawa, murawa ci nie dziacielina,
 Charoszaja dziaŭczynaczka dzicia maciaryna.
 A trawu, murawu i cielatki jaduć.
 Charoszaju dziaŭczynaczku kawalery wiaduć.
 Kawalery wiaduć i pad ruceŭki biaruć,
 Za kaszulku, za cieniŭkaju abaranaczki kładuć.
 Ot uczora da pad ruceŭki wiali,
 A siahania pahladzić nie dali.

146.

U łuzie, kalinuszka, u łuzie,
 Ciapier maja hałoŭka u tuzie.
 U łuzie, kalinuszka zaćwieła,
 Mianieź mama za pjanicu addała.
 — A prywykaj, maja doczka, prywykaj,
 Praz akonca da susieda uciekaj.
 — Licha-ż maja mataczka uciaczeć,
 Ad susieda za kosaczku wałaczeć.

XII. Wielkanoc na Rusi Litewskiej.

Z nadejściem wiosny coraz to gwarnej robi się we wsi; dzieci częściej wybiegają na ulicę i usiadłszy rzędem na kłodzie pod ścianą, lub stojąc przy wrotach gwarzą wesoło, śmieją się i swywołą, rade, że coraz cieplej się robi, że można już boso wybiegać i dłużej się bawić na wolnem powietrzu. Starsi też często wychodzą i zbierając się w kupy, radza i gwarzą o zbliżających się robotach, a patrząc na słońce i na pole, wyrokują, kiedy można będzie wyjść z pługiem w pole. Młodzież zaś zbiera się do kompanii, zaprasza „muzyku“, i wybiera śpiewaków, bo się już święta zbliżają i trzeba będzie obchodzić po wsiach i dworach, Boga chwalić a ludziom wieszując świąt doczekanych. Kompania taka zwie się tutaj „Ałaŭnikami“, t. j. śpiewającami Alleluja, składa się najczęściej z kilku grajków i kilku śpiewających z przewodnikiem, a chodzi zwykle tylko w pierwszy i drugi dzień świąt Wielkanocnych i to tylko po wsiach i dworach bliższych, nie oddalając się zbyt daleko. Kompania taka podchodzi zwykle do ganku lub pod okno, wszyscy zdejmują czapki i witają gospodarzy, mówiąc: „Chrystòs woskròs“. Grajek zaczyna grać Alleluja, inni zaś śpiewają: po skończeniu Alleluja przewodnik wychodzi naprzód i mówi z białoruska następującą piosenkę, a raczej modlitewkę:

147.

„Baràнку niawinny,
 Syn Bòży jadyńny;
 Da gròbu ŭłażòny,
 Za nàs umęczòny.

Tèraz z gròbu ŭstaje,
 Nam radaść daje;
 A z hètaj radości,
 Wińszuja ichmości.

Wam złote karony,
 Nam jajki czyrwòny;
 Proszu daci, nieżałowaci.
 Kab było zasztò padziękawaci“.

Potem grajek gra piosenkę dla gospodarza, gospodyni, panicza lub panienci, inni zaś śpiewają, a po skończeniu przewodnik znowu mówi krótkie rymowane powinszowanie, z prośbą o danie co łaska. Piosenki te w różnych okolicach, a nawet i wsiach niezbyt odległych od siebie, różnie się śpiewają; jednakże co do treści, są mniejwięcej podobne. Przytoczę tutaj kilka takich piosenek: do gospodarza, gospodyni, panicza i panienci, zebranych od tych, co chodzili w takiej kompanii.

Do gospodarza.

148.

„A ů niadzielu raniusiańka,
 Iszli chłopey, udałyja małójcy;
 Iszli-ż janý hukajucezy,
 Bahãtaha dwòru pytajucezy.
 Bahãtaha dwòru, da czësnaaha pana,
 A ů naszaha pana zialëzny tyn,
 Zialëzny tyn, miedzianýja waròty,
 Padwaròtniczki z rýbiaj kòstaczki.
 — „Panie gospodarzu. adczyni akòncea,
 Adeczyni akòncea, hlań u ròuna pola:
 Panskaja pola zrana tumanista,
 Zrana tumanista, żyta kałasista.
 Zaprahajcia koni, da ůsio waranyja,
 Pasadzajcia źniejki, da ůsio maładyja.
 Da pajedzim ů pole żyta zaźynaci,
 Jak raz razniòm — kapù naźniòm,
 Druhi raźniòm — sto kop naźniòm.
 A ů naszaha pana stały zasciełany,
 Stały zasciełany — kubki naliwany:
 U adnym kubku to wino zialanò,
 U druhim kubku — jarawòja piwa,
 U trecim kubku to miadòk saładòk.
 — Zialònaja wina, dla sàmaha pana,
 Jarawoja piwa — dla źany jaho,
 To miadok saładok — dla dzietak jaho.
 — Ci ů slych tabie, panie gospodarzu?
 Kali ů slych — darùj hasciëj.
 Niebaù — bardziej!
 Czyrwień złòty — nam na bòty,
 Sarakòuku — na padkòuki,
 Harniec wodki, dla pachòdki“.

Potem przewodnik występuje i mówi:

149.

— „Otoż tabie, panie gospodarzu piesnia spieta
 Na proć leta;
 Ten rok prawadzici,
 Druhòha daczekàci,
 Ű radości, wesałości,
 Ű Bozkaj Apatrzności.
 Kab bahàt byŭ,
 Da nas nie zabÿŭ“.

Piosnkę tę i inne śpiewają zwykle z przyspiewkiem za każdym wierszem, np.

150.

— „Iszli chłopey, udaŭja małojey,
 Chrystos waskros Syn Boży;
 Iszli-ż jany hukajuczy,
 Chrystos waskros Syn Boży.
 Bahataha dwora pytajuczy,
 Chrystos i t. d.
 Bahataha dworu, da czesnaha pana,
 Chrystos i t. d.
 Ci spis, lażysz, panie gospodarzu?
 Chrystos i t. d.
 Kali nia śpisz adazwisia,
 Adazwisia — bieła umÿsia,
 Chrystos i t. d.
 Bieła umÿsia, hładka pryczaszysia;
 Chrystos i t. d.
 Ű kazłowyja bòty da ũsio prybiarysia.
 Chrystos i t. d.
 Pòtym tahò, panie gospodarzu,
 Chrystos i t. d.
 Hłani u akonca, hłani u druhoja,
 Chrystos i t. d.
 Na twaim dwarÿszczy, sini tumaniszczza,
 Chrystos i t. d.
 Sini tumaniszczza — zialonaja żyta,
 Chrystos i t. d.
 Po tym tahò, panie gospodarzu,
 Chrystos i t. d.
 Rabi siarpÿ stalòwyja,
 Chrystos i t. d.“

Stałowyja, da ũsio wòstryja,
 Chrystos i t. d.
 Twajè żniejki da ũsio maładyja,
 Chrystos i t. d.
 Razòk machnué — snapòk naźnué,
 Chrystos i t. d.
 Druhi machnué — kapù naźnué.
 Chrystos i t. d.
 Potym tabò, panie gospodarzu,
 Chrystos i t. d.
 Twaja żonka bårzda grzeczna,
 Chrystos i t. d.
 Daś nam harèłki,
 I syr na talerku,
 Sorak jajak na paŭmisku,
 Tyja jajki my paliczym,
 Twaju żonku pawialiczym“.

151.

„Okòło dwora zialezny tyn,
 Zialezny tyn — miedzianyja waròty;
 Padwaròtniczki — z rybiaj kòstaczki,
 A siaròd dwora staicè stoliczak,
 A ũ tym stoliczku da try praźniczki:
 Adzin praźniczak — światòha Jùrja,
 Druhi praźniczak — światòha Mikòły.
 Treci praźniczak — światòha Illi.
 Światùja Illà u poli aréc;
 Światy Jùrja jar zasiewaicé,
 Jar zasiewaicé — da bièły haràch,
 Bièły haròh i jaczmièń sześciarýn,
 Jaczmièń sześciarýn — awiòs baradacz,
 Hraczychu czarnù,
 Hraczychu czarnù, saczyŭku drabnù.
 Paszoŭ haspadar u pola hladzié:
 A sustrecz jamu sam Illa idzié,
 Sam Illà idzié — urasiŭszysia,
 Uraŭsiŭszysia, umaczyŭszysia.
 — Hdzie Illà była? — za haròj była,
 Za haròj była? — snapý liczyła.
 Hdzie była harà — tam żytcà kapà,
 A hdzie byŭ łazòk — tam siencà stažòk“.

Potem powinszowanic jak wyżej.

Do gospodyni.

152.

„U nas siahańnia krańcý byli,
 Zialònaja żyta ũ dubrowie.
 Haspadýni szùbu szýli,
 Zialònaja żyta ũ dubrowie.
 Paszłaž janà padmiatàjuczy,
 Zialònaja i t. d.
 Swaich dziètak abudzàjuczy,
 Zialònaja i t. d.
 Stańcia dziètki umýci sia,
 Zialònaja i t. d.
 Umýci sia — czaszyci sia,
 Zialònaja i t. d.
 U nas siahańnia pryjà ustała,
 Zialònaja i t. d.
 Pryjà ustała — pryjawiła sia,
 Zialònaja i t. d.
 Sòrak karòwak acialila sia,
 Zialònaja i t. d.
 Dwadzeac ciałuszak, dwadzeac byczèczkoŭ,
 Zialònaja i t. d.
 Ciałuszaczki na prybytacyk,
 Zialònaja i t. d.
 Byczèczki na pažytacyk,
 Zialònaja i t. d.
 Haspadýńka, jak malinka,
 Zialònaja i t. d.
 Zapali ty swièczku najjaśniejszaju,
 Zialònaja i t. d.
 Pabudzi słužku najwiarniejszaju.
 Zialònaja i t. d.
 U nas siahańnia pryjà ustała,
 Zialònaja i t. d.
 Pryjà ustała, pryjawiła sia,
 Zialònaja i t. d.
 Sòrak awièczak akaciła sia,
 Zialònaja i t. d.
 Dwadzeac baranaŭ, dwadzeac awièczak,
 Zialònaja i t. d.
 Barànczyki na pažytacyk,
 Zialònaja i t. d.

Awiëczaczki na prybýtaczyk,
 Zialónaja i t. d.
 — „Haspadyńka jak malinka,
 Daruj haściej, nie baŭ — bardziej:
 Czyrwien złoty — nam na bòty,
 Sarakoïku — na padkoïki,
 Paru złotych — na padnoski,
 Paŭrubielezyk — na chalawy.
 Padniasi harełki i syr na talerku,
 Kapù jàjak na poùmisku,
 Nia liczaczy — nia myslaczy,
 Tyja jàjki my paliczym,
 Haspadyńku pawialiczym“ .

Do panicza.

153.

— U roŭnym poli awios rasciëć;
 A ũ tym aŭsië biëły kamieñ,
 Na kamieni sokoł siadzić,
 Wyszaŭ, wyszaŭ krasny paniczyk,
 Krasny paniczyk, szto młody Jasiek,
 Mieciëć, strelić sakałà zabiëć.
 — Niabi, niabi młody Jasieñku,
 Ja to skaży, da try radaści:
 Adna radaśë — baëki słuhaëć,
 Druha radaśë — caru służyć,
 Trecia radaśë — żanici sia.
 Baëki słuhaëć — zbawion budzisz;
 Caru służyć — sławion budzisz,
 Żanici sia — bahat budzisz“ .

Do paniënki.

154.

„Dobry wieczar, panienezko!
 Prosza odemknąć okienezko,
 Prosza odemknąć i oglądać,
 Ci ten jedzić kogo żadasz?
 Jedzić panicz nia tutejszy,
 Nia tutejszy — zahraniczny,
 Zahraniczny — piękny śliczny.

Sam paniczek maładziènki,
 Pad im konik waranièñki:
 Na im szuba szołkam szyta,
 Pad im siodła złotam lita.
 Złotam lita: wyliwana,
 Da panienki prysyłana“.
 — „Panienczko, Maryniecško!
 Daruj haściej, nie baŭ — bardziej:
 A czym budzisz darawaci,
 Byłom zaszto dzièkawaci.
 Nam starożak nie wialiezak,
 Sorak jajak na paŭmisak.
 Nia liczaczy, nia myślaczy,
 Tyja jajki my paliczym,
 Panienczku pawialiczym:
 Otoż panieneczka, piękna Maryniecška,
 Piesnia spieta, prociŭ leta,
 Rok pry roku — kawalèr pry boku.
 Kab wialikaja rasła,
 Da Zialònych Świątak zamuż paszła.
 Wiasiołaja była, nami nie hardziła,
 Kab my byli małajcami,
 Padarylib czyrwancami“.

155.

— Och i ŭ poli dalinuszka,
 Tam stajała kalinuszka;
 Pad kalinaj panienaczka,
 Maładaja Hanulaczka.
 Biela lica umywała;
 Hładka hałoŭku czasała.
 A paszłaż jana da chataczki,
 Swajej matùli pakłaniła sia;
 Dziakuj matùla: za twajè dàry,
 Mianiè maładùju saŭsim prybrali.
 A paszłaż jana u pawułaczyk,
 Pawułaczyk wydygajuczy,
 Tabum chłopcaŭ spatykajuczy
 Krasnyja chłopcy jaje spotykali:
 Takoj paniènki nihdzie nia widali.

156.

„Niechaj będzie pachwałony,
 Da winoż majò zialònaja.

Dzień dzisiejszy wesalòny,
 Da winoż majo zialònaja.
 Krasna panienka, młoda Hanulka,
 Da winoż i t. d.
 Pa dworju chadziła, płatoczkam machała,
 Da wino-ż i t. d.
 Takòha małójca nihdzie nia widiła:
 Da winoż i t. d.
 Nia stoj u bramie, jedź u padworja,
 Da winoż i t. d.
 Zlezaj z kania, zsiadaj z siadła,
 Da winoż i t. d.
 Och, my bratcy, barzda pasłuszny,
 Da winoż i t. d.
 Adwiadziòm kanià da u kaniùszniu,
 Da winoż i t. d.
 A kaniuszni panahataùlèny,
 Da winoż i t. d.
 Jákaha pszena panasyplàny,
 Da winoż i t. d.
 Krynicznej wady panaliwàny,
 Da winoż i t. d.
 Scieżka u komnatu szołkam wybiwana,
 Da winoż i t. d.
 Różnym éwietam absadzana,
 Da winoż i t. d.
 Przyszòu u chatu i sieù na łaùku,
 Da winoż i t. d.
 Pastawiù na stoł wina karapku,
 Da winoż i t. d.
 Twój tatula, nadta razùmny,
 Da winoż i t. d.
 Wina karapku razpieczatuje,
 Da winoż i t. d.
 Stakan naliwaić,
 Da winoż i t. d.
 K' szlùbu błaħastaùlaić,
 Da winoż i t. d.

157.

— „Da na mòry — Chrystos,	Krasna panna — Chrystos,
Syn Boży waskros;	Syn Boży waskros.
Na waziòry — Chrystos,	Biel bialiła — Chrystos,
Syn Boży waskros.	Syn Boży waskros.

Biel biała — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Da ūraŋiła — Chrystos.
 Syn Boży waskros.
 Złoty pierścian — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Da paszłaż janà — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Daròhaju — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Szyrokaju — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Da spatkała — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Troch małojeaŭ — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Troch małojeaŭ — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Rybałoŋcaŭ — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 — „Maje bratcy — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Rybałoŋcy — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Da zrabiciaż — Chrystos,
 Syn Boży waskros.

Szolkaŭ niewad — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Da zławicia — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Złoty pierścian — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 A zatòja — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Zapłaczu wam — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Adnamu dam — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Ŭ sosisie wòły — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 A druhomu — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Koŋ u stajni — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 A trectiamu — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Sama młoda — Chrystos,
 Syn Boży waskros.
 Jak jahoda — Chrystos,
 Syn Boży waskros.

XIII. Piosnki śpiewane w Adwencie przed Świętami Bożego Narodzenia, czyli „ŭ Kaladnym pòscie“.

158.

Ŭ ciomnym lesie na wièrasie, kalada ¹⁾,
 Leżali brusy eisowyja —
 A pa tych brusoch Alenka chodzić,
 Alenka chodzić — Wiktorku zwodzić,
 „Wiktorka ty moj, czy praŭda była,
 Szto kala Piatra Dunajczyk zamiesz?“
 — „Alenka maja, ũsio praŭda była,
 A ja sam tam bywaŭ, Dunaj prasiekaŭ,
 Dunaj prasiekaŭ — kòniki paŭ,
 U ciomnym lesie na wierasie,
 Leżali brusy eisowyja,
 A pa tych brusach Wiktorka chodzić,

¹⁾ Po każdym wierszu powtarzają „kalada“.

Wiktorka chodźć — Alenku zwodzić,
 — „Alènka maja ci praŭda była,
 Szto kala kalad roża cwicieła,
 — „Wiktorka ty moj, ũsio praŭda była,
 A ja tam była rożu szczypała,
 Rożu szczypała — wianoczki wiwała,
 Wianoczki wiwała — na hałoŭku kłała.

159.

Czamu tu u harodzie adna? — roża, roża czyrwónaja,
 — „Wiercie-ż mnie nie adna;
 Daliboh nie adna — roża, roża czyrwónaja,
 Szto još krasaczki usie;
 I kala mianie — roża, roża czyrwónaja,
 Tolki adnahto nieta;
 Żoŭtaha ćwietu“ — roża, roża czyrwónaja,
 Czamu ty, Stepaczka, u matulki adna? roża i t. d.
 — „Wierciaż mnie nie adna.
 Daliboh nie adna — roża, roża czyrwónaja,
 Szto još dziewczeczki usie;
 I kala mianie — roża, roża czyrwónaja,
 Tolki niet adnahto;
 Miłoha majho — roża, roża czyrwónaja,
 Jak para pryjdzieć,
 Moj miły budzić — roża, roża czyrwónaja.

160.

Latała pawa pa bałotu,	Zniasły try jajeczki,
Zwiła hnieździaczka z pieralotu.	Siadziela try niadzielki,
Zniasła try jajeczki,	Wysiadziela try hałubki;
Siadziela try niadzielki;	Nie hałubki, a chłopczyki,
Wysiadziela try hałubki,	Adzin chłopczyk Jazepka,
Nie hałubki, a dziewczeczki.	Druhi chłopczyk to Andrejka,
Adna dziewczeczka Kastulka,	Treci chłopczyk to Antoška.
Druhaja dziewczeczka Hanulka,	Małada Kastulka — Jazepku,
Treciaja dziewczeczka Aniełka.	Małada Hanulka — Andrejku,
Latała pawa pa bałotu,	Małada Anielka — Antošku.
Zwiła hnieździaczka z pieralotu.	

161.

Ty wutaczka pierabaŭnica,
 Ty sokoła pierabawiła;
 Nie ja jaho pierabawiła,
 Jon da mianie sam pieralonuŭ,

Jon na mianie pakwapiūsia,
 Jon na majò pierja rabòja,
 Jon na majò krylla załatòja.
 Ty Kaciarynka pierabaũnica,
 Ty Andrejku pierabawiła.
 — „Nie ja jaho pierabawiła,
 Jon da mianie sam pierajechaũ;
 Jon na mianie pakwapiūsia,
 Jon na mianie samu maładuju,
 Jon na maju skoruju rabotku;
 Jon na maju cichuju pachodku.
 Szto ja małada skora rabiła,
 Szto ja małada cieha chadziła.

162.

Kalada ni kur, ni wiel miacielica kalada,
 Da matki idu, wianoczyk wiju, kalada,
 Ad matki idu — razwiwaju, kalada,
 Szto śladoczyk, to wianoczyk, kalada.
 Szto wietaczka — to ścieżaczka, kalada.
 Szto slozaczka — to rożaczka, kalada.

163.

U Jazepa na dware tam rezali jaje,
 Och i kurka maja kałapniściankaja.
 U Paũluka na dware tam skubali jaje,
 Och i kurka maja kałapniścienkaja,
 U Gabrusia na dware razbirali jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Januka na dware da tam pierja jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Michasia na dware tam nożki jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Piatrusia na dware da tam kipei jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Sciapuka na dware tam czaroũey jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Bazyla na dware tam piazònki jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Mikołki na dware tam kumpiaczok jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Macieja na dware ta kasica jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Wineuka na dware tam skryleo jaje,
 Och i kurka i t. d.

U Zwitruka na dware tam chrybeik jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Andruka na dware tam zebraczki jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Antosia na dware tam hrudzinka jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Chwiedara na dware da tam szyjka jaje,
 Och i kurke i t. d.
 U Symona na dware tam hałoŭka jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Tumasia na dware tam woczki jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Jakuba na dware tam hrebieńczyk jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Praucisia na dware tam pysaczyk jaje,
 Och i kurka i t. d.
 U Gawana na dware tam jazyczok jaje,
 Och i kurka i t. d.

- 164.

Oj da luli. Ustawajcia bajary,
 I biarycia tapary — oj da luli,
 A pojdzim u puszczu — oj da luli,
 A wysiaczym chatu — oj da luli.
 Na czatyry uhły — oj da luli,
 A na pierszym uhle — oj da luli,
 Da pasieim miatu — oj da luli,
 A na druhim uhle — oj da luli,
 Da pasieim rutu — oj da luli.
 A na trecim uhle — oj da luli,
 Da pasieim rożu — oj da luli.
 Na czaćwiortym uhle — oj da luli,
 Da pasieim redźku — oj da luli.
 Aj da Stašku miata — oj da luli,
 Tudý jedzić pachnić — oj da luli,
 Attul jedzić pachnić — oj da luli.
 A Januku rutu — oj da luli,
 Tudý jedzić zialona — oj da luli,
 Attul jedzić zialona — oj da luli.
 A Adamku roża — oj da luli,
 Tudý jedzić czyrwona — oj da luli,
 Attul jedzić czyrwona — oj da luli.
 A Jazepku redźka — oj da luli,
 Tudý jedzić horka — oj da luli,
 Attul jedzić z żonkaj — oj da luli.

165.

Na harè kamòra — jel majà zialònaja,
 A ũ kamory Kastulka — jel majà zialònaja;
 Rùsu kòsu czesàła — jel majà zialònaja,
 Bièła lica umywała — jel majà zialònaja.
 Pryszoŭ da jajè — jel maja zialonaja,
 Tatùlka jaje — jel maja zialonaja;
 — „Adeczynisia Kastulka — jel maja zialonaja,
 Adeczyni sia dziciatka“ — jel maja zialonaja.
 — „Nie adczyniùsia tatulka — jel maja zialonaja,
 Nie adczyniu sia radnieŭki — jel maja zialonaja;
 Wieciar kosku razwieć — jel maja zialonaja,
 Słońca lica zahreic“ — jel maja zialonaja.
 A na hare kamòra — jel maja zialonaja,
 A u kamory Kastulka — jel maja zialonaja;
 Rusu kosu czesàła — jel maja zialonaja,
 Bièła lica umywała — jel maja zialonaja.
 Prysza da jaje — jel maja zialonaja,
 Matulka jaje — jel maja zialonaja;
 — „Adeczyni sia Kastulka — jel maja zialonaja,
 Adeczyni sia dziciatka“ — jel maja zialonaja.
 — Nie adczyniùsia matulka — jel maja zialonaja,
 Nie adczyniu sia rodnaja — jel maja zialonaja;
 Wieciar kosku razwieic — jel maja zialonaja,
 Słońca lica zahreic — jel maja zialonaja.
 A na hare kamora — jel maja zialonaja,
 A ũ kamory Kastulka — jel maja zialonaja;
 Rusu kosu czesàła — jel maja zialonaja,
 Bièła lica umywała — jel maja zialonaja.
 Pryszoŭ da jajè — jel maja zialonaja,
 Mileŭki jaje — jel maja zialonaja;
 — Adeczyni sia Kastulka — jel maja zialonaja,
 Adeczyni sia duszaczka — jel maja zialonaja.
 — Adeczyniu sia duszaczka — jel maja zialonaja,
 Adeczyniu sia mileŭki — jel maja zialonaja;
 Wieciar koski nie razwieic — jel maja zialonaja,
 Słońca lica nie zahreic — jel maja zialonaja.

XIV. Zahàdki.

- 1) Na mòry dub siakuć, na ũwieś swiet treski latuć. (Sól).
- 2) Czeraz mora katòŭ chwost. (Przewiaśło od wiadra).
- 3) Ryżyja karowy hbali u miejsca hałòwy. (Ławy w kącie).

- 4) Pawierch lesu dzieżà kisnić. (Jabłko leśne).
- 5) Pad adnym kapialuszom, czatyry żydy stajać. (Stół).
- 6) Siem sot swiszczyć, czatyry pleszczyć, dwa słuchajuć, dwa niuchajuć i dwa hledziać. (Koń).
- 7) Rabaja świnnia u płot uwiązła. (Okno).
- 8) Miży lisie — świnnia wisić. (Drzwi).
- 9) Wisić wisiutka; lacić krysiutka — cap za wisiutku. (Żuraw u studni).
- 10) Rýnda rýić, skòka skàczyć, skòka rýndzie skazała; ùndzie chòrman idzić. (Świnia, wrona i wilk).
- 11) Pad prybieczkam rubiaży, chto wiedaić nie każy. (Paciorki na szyi).
- 12) Łażyć baran, u jaho nia zliczyć ran. (Kłoda, na której drwa rąbia).
- 13) U maleńkim harszczeczku kasza smacznieńka, (Orzech).
- 14) Adnu kazu maju i tuju za chwost padymaju. (Prząsnica).
- 15) Byù na kapalni, byù na taptalni, byù na kruzary, byù na pażary. (Garnek).
- 16) Szto darozkaj latuć, tyja suchonki, szto pad strèszkaj stajać, tyja mokry. (Nici na wrzecionie i pod kądzielą).
- 17) Zszyta, zleplana i rubea nie znać. (Krowa pstrokata).
- 18) Czatyry żydowaczki u adnu dzirku scuć. (Wymię krowie).
- 19) Staić karowa i dzirka hatowa, pryszoi byk — u dzirku tyk. (Kufel, zamek i klucz).
- 20) Sunuñ, sunuñ pa ławicy, aszszupañ kasmacien i usunuñ halysza. (Rękawica i ręka).
- 21) Siem sot saroczak, piat'sot namiotak, wieciar pawieić — sraku widać. (Kura).
- 22) Daūzej padporka za paniu. (Sroka).
- 23) Była u mianie kamorka na try uhły i poña muki. (Gryka).
- 24) Usio pola u matuzoch. (Pole i miedze).
- 25) Maleńki cyhanòk — łupki papiok. (Łuczywo i „swietacz“).
- 26) Maci tałstucha, doczka krasnucha, syn hrabior, paszoi s...ć na dwor. (Piec, ogień i dym).
- 27) Kala adnej jamy usie z kijami. (Miska i ludzie z łyżkami).
- 28) Pryszoi da mianie, uzsiei na mianie, spaciei da potu, paszoi na rabotu. (Człowiek na piecu).
- 29) Usio pola u pirazkoch. (Pole zorane).
- 30) Sama u kamory, a siški na dwory. (Belka).
- 31) Kaciła sia kaczułaczka: ni zwier, ni ptuszaczka, ni ahoń, ni wada, ni adhadać nikahda. (Słońce).

- 32) Lacié lisa z pad ciomnaha lésa, ni jej nia widać, ni śledu nie znać. (Błyskawica).
- 33) Ryknuŭ woł, na sto hor, na siemdziesiąt azior. (Grzmot).
- 34) Usio pola u dziraczkach. (Rzysko).
- 35) Szto to za zabadka, szto pad jajkami bładka. (Jajecznicza).
- 36) Skolki zim u zimie? — siem. Szacièlica, miacielica, szlápala, lápala, suchi śnieh, mokry śnieh, adliha.
- 37) Staić u łazie na adnej nazie. (Grzyb).

445117

